

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע:

תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (תיקון מס' ...)(מתן שירותי תשלום), התשע"ח-2018.

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו:

ביום 3 ביוני 2015 הוקמה הוועדה להגברת התחרותיות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים (להלן - הוועדה), שהתבקשה להמליץ בפני שר האוצר ונגידת בנק ישראל על הגברת התחרותיות והפחתת הריכוזיות בתחום השירותים הבנקאיים והפיננסיים. הוועדה הגישה את מסקנותיה והמלצותיה ביום 1 בספטמבר 2016.

הוועדה התמקדה בצורך בשינויים מבניים בתחומי השירותים הבנקאיים והשירותים הפיננסיים. לדעת הוועדה, הגברת התחרותיות בתחומים הנזכרים נסמכת על גישת "האיום התחרותי" הרואה באיום מצד גופים חוץ בנקאיים מפוקחים גורם מגביר תחרות מהותי. בכל הנוגע לתחום שירותי התשלום, הוועדה המליצה כי הסדרת פעילותם של גופים חוץ בנקאיים העוסקים במתן שירותי תשלום תתבסס על אסדרה בינלאומית בהלימה לדרישות הדירקטיבה האירופאית השנייה בדבר שירותי תשלום (PSD2)¹, תוך התאמתה לשוק המקומי. מטרת האסדרה הן לקבוע דרישות אחידות לגופים העוסקים במתן שירותי תשלום, לעודד את התחרות בתחום שירותי התשלום בישראל ולאפשר את כניסתם של שחקנים חדשים לשוק. בנוסף המליצה הוועדה כי הפיקוח והאסדרה בנוגע לנותני שירותי תשלום חוץ בנקאיים ייכללו כחלק מהוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 (להלן - החוק או חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים)².

כחלק מפעילותה של הוועדה ובהתאם להמלצותיה, הוקמה בחודש מרץ 2016 ועדת משנה, בהשתתפות נציגי בנק ישראל, משרד המשפטים, משרד האוצר, רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון ורשות ההגבלים העסקיים. מטרת ועדת המשנה היתה לגבש אסדרה רוחבית ואחידה של כלל שירותי התשלום (הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של אמצעי תשלום וניהול חשבונות תשלום), באופן שיתאים להתפתחות הטכנולוגית בתחום שירותי התשלום, יעניק הגנה צרכנית מלאה ורחבה ויאפשר תחרות בין נותני שירותי התשלום השונים. אסדרה זו נועדה בין היתר להבטיח הגינות ולהגביר את אמון הציבור באותם אמצעי תשלום מתקדמים, ובכך להרחיב את השימוש בהם, תוך הסדרת אפשרות הגישה שלהם למערכות התשלומים.

בנוסף, בשנים האחרונות ננקטו מספר צעדים שתכליתם אסדרה ופיקוח על נותני שירותים פיננסיים שונים שעד כה לא חלה כל אסדרה בעניינם, או שהאסדרה והפיקוח עליהם היו חסרים. ביום 18 ביולי 2016 התקבל בכנסת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים. מטרת החוק היא לפתח את ענף השירותים הפיננסיים כענף יעיל, לגיטימי ומפותח, ליצור חלופה הולמת לשירותים הפיננסיים המוסדיים וכן למנוע את השימוש בענף למטרות שאינן כשרות.

1 "PSD" – Directive on Payment Services (2007/64/ec) & Revised Directive on Payment Services (approved by the European Parliament at 8.10.2015)
2 המלצה י' בדוח הוועדה.

האסדרה במסגרת חקיקה זו חולקה למספר מקטעים. בכל אחד מהמקטעים האמורים מוסדר תחום שירותים פיננסיים שונה. **במקטע הראשון** הוסדר תחום מתן שירות בנקסי וכן הוסדר תחום מתן האשראי החוץ בנקאי. **במקטע השני** הוסדרה פעילותם של בעלי רישיונות למתן שירותי פיקדונות ואשראי. המדובר באגודות שיתופיות המבקשות לתת שירותים פיננסיים בסיסיים ('בנקאות זעירה') לחברי האגודה או לקרוביהם, לרבות מתן אשראי, ניהול פיקדונות וניהול תשלומים. כמו כן הוסדרה במקטע זה יכולתם של בעלי רישיונות למתן אשראי ולמתן שירותי פיקדון ואשראי להנפיק כרטיס אשראי כך שיוכלו להעניק אשראי גם באמצעותו. **במקטע השלישי** הוסדר תחום התיווך המקוון באשראי, הנעשה באמצעות פלטפורמות אינטרנטיות לתיווך באשראי (P2P). פלטפורמות אלו מקשרות בין לווים למלווים באמצעות רשת האינטרנט. תחום נוסף הקיים בתחום הבנקאות הזעירה ומצוי בהליכי אסדרה בימים אלו, הוא תחום מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית.

תזכיר זה מבקש לעגן בחקיקה מקטע נוסף, המסדיר את כלל פעילות מתן שירותי התשלום. שירותים אלה כוללים ניהול חשבון תשלום המאפשר העברת תשלומים בעד מוצרים ושירותים; הנפקה של אמצעי תשלום; סליקה של עסקאות תשלום וכן מתן שירותי כספומט. יצוין כי מדובר באסדרה של הפעילות המסורתית בתחום התשלומים האלקטרוניים שכלולים ב-PSD2 והיא צפויה לעודד את התחרות בכך שתאפשר לגורמים חוץ בנקאיים להיכנס ולהתפתח לצד השחקנים הבנקאיים הקיימים בשוק, והכל לצד שמירה על עניינם של הצרכנים. יחד עם זאת, התזכיר אינו כולל אסדרה של שירותי תשלומים חדשניים הנמנים בשירותי התשלום לפי הדירקטיבה האירופאית PSD2 - שירותי ייזום תשלומים (payment initiation service) הצוברים תאוצה ברחבי האיחוד האירופי. אסדרת שירותי ייזום תשלומים תושלם בהמשך על בסיס עבודה מקצועית שתבצע בנושא זה.

ג. עיקרי החוק המוצע:

עיקר 1 - קביעת הרגולטור וסמכויות פיקוח

מוצע להרחיב את סמכויות המפקח על שירותים פיננסיים מוסדרים (להלן – **המפקח**) ולקבוע, כי יפקח אף על פעילות של מתן שירותי תשלום. גופים העוסקים במתן שירותי תשלום אמונים, בין היתר, על ניהול חשבון תשלום בו מופקדים כספי לקוחות, הנפקה של אמצעי תשלום עבור המשלם וכן סליקת עסקאות תשלומים עבור מקבלי התשלום. הצורך בפיקוח על נותני שירותי תשלום נדרש, בין השאר, לשם שמירה על עניינם של הלקוחות ובתי העסק שבכספיהם מבוצעות עסקאות התשלום ובשל העובדה שפעילותם של גופים אלה חיונית לקיומו של מסחר תקין ושוטף. יצוין, כי סעיף 2 לחוק קובע כיום כי המפקח יהיה הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון. לפיכך, בהתאם לתזכיר המוצע, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ישמש גם כמפקח לעניין בעלי רישיונות למתן שירותי תשלום.

עוד מוצע לקבוע כי בעל רישיון למתן שירותי תשלום, ייכלל תחת הגדרת 'נותן שירותים פיננסיים' שבחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים, ועל כן יחולו עליו כל הוראות החוק לעניין נותן שירותים פיננסיים. בכלל זה תחול סמכות המפקח לתת, בענייננו של בעל רישיון למתן שירותי תשלום, הוראות הנוגעות לדרכי פעולתו וניהולו, וכן של נושאי משרה בו ושל מי שמועסק על ידו. עוד יחולו על בעל רישיון למתן שירותי תשלום כל הוראות פרק ח' לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים, שעניינן הגנה על לקוחות של בעל הרישיון כאמור. כמו כן, מוצע להסמיך את המפקח להטיל עיצומים כספיים על בעל רישיון למתן שירותי תשלום או על נושאי משרה בו, בשל הפרה של הוראה מהוראות החוק.

עיקר 2 – חובת רישוי לעוסק במתן שירותי תשלום, וכן חובה לקבל היתרי שליטה והחזקה בבעל רישיון

כיום קיימת אסדרה חלקית בתחום שירותי התשלום, לרבות אסדרה שנקבעה במסגרת פרק ג'2 לחוק, העוסק במתן רישיון מנפיק לבעלי רישיון למתן אשראי וכן לבעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, כך שיוכלו להעניק שירותים גם במסגרת כרטיס אשראי. לאור העובדה, כי תזכיר זה עוסק בהסדרת כל תחום שירותי התשלום לרבות הנפקת כרטיסי אשראי, מוצע לבטל את פרק ג'2 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים.

עוד מוצע לקבוע כי עיסוק במתן שירותי תשלום יותנה בקבלת רישיון מהמפקח, רישיון אשר יהיה אחד מהבאים – רישיון בסיסי רישיון מורחב או רישיון חוץ (בסיסי או מורחב). מוצע לקבוע כי עיסוק במתן שירותי תשלום בהיקף שנתי הנמוך מ-100 מיליון שקלים חדשים יחייב קבלת רישיון בסיסי, ועיסוק בהיקף שנתי העולה על 100 מיליון שקלים חדשים יחייב קבלת רישיון מורחב. תאגיד חוץ שלא התאגד בישראל, יוכל לפעול בישראל ולקבל רישיון חוץ לעסוק במתן שירותי תשלום בישראל, וזאת, בין היתר, בתנאי שתאגיד החוץ נרשם בישראל ומחזיק ברישיון למתן שירותי תשלום שניתן לפי דין זר המקביל בהוראותיו להוראות המוצעות במסגרת תזכיר זה.

במסגרת קביעת חובת הרישוי מוצע פירוט של דרישות סף ושיקולים שרשאי המפקח לשקול בנוגע למתן רישיון לעסוק במתן שירותי תשלום, וביניהן דרישות לעניין החובה להחזיק הון עצמי מזערי. כמו כן, מוצע לקבוע חובה על קבלת היתר שליטה מאת המפקח, למי ששולט בבעל רישיון למתן שירותי תשלום, והיתר החזקה לבעל עניין בבעל רישיון כאמור, כמשמעם בחוק. לעניין בדיקת עמידתו של המבקש בתנאים לקבלת רישיון חוץ, מוצע לאפשר למפקח להסתמך, בין היתר, גם על הרישיון שניתן לתאגיד החוץ לפי דין זר המנוי בתוספת החמישית.

עיקר 3 - הגבלות מיוחדות על בעל רישיון למתן שירותי תשלום

מוצע לקבוע כי בנוסף למגבלות הכלליות החלות לפי הוראות החוק על כל נותני השירותים הפיננסיים, יחולו על בעל רישיון למתן שירותי תשלום גם הגבלות ייחודיות, האופייניות לעיסוקו כנותן שירותי תשלום. במסגרת מגבלות אלו מוצע לקבוע, בין היתר, חובה לשמור כספים בנאמנות, הוראות בעניין ייחוד עיסוק והוראות לעניין הצגת עלויות השירותים, הניתנים על ידי בעל הרישיון.

עיקר 4 - תנאי הגישה למערכות תשלומים מבוקרות

מערכות תשלומים מהוות ציר מרכזי בפעילות הפיננסית במשק בכך שהן משמשות להעברה ולסליקה של תשלומים, מערכות תקשורת ואמצעים לביצוע תשלומים. מערכות תשלומים מבוקרות הן מערכות תשלומים שהוכרו על ידי נגיד בנק ישראל ככאלה בהתאם לחוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008, בשל מרכזיותן וחשיבותן למשק. נכון להיום מערכות אלו כוללות, בין היתר, את המערכות הבאות:

- מערכת "זיכויים, חיובים והעברות תשלומים" (מס"ב) - מערכת תשלומים קמעונאית, המספקת, בין היתר, שירותי סליקה, העברות בין-בנקאיות ותשלומים שונים. המערכת עומדת בבסיס מערך התשלומים בישראל, הן בשל נפח פעילותה והסכומים המועברים דרכה והן בשל ייחודיות השירותים הניתנים על ידה. המערכת מופעלת על-ידי תאגיד שנמצא בבעלותם של חמשת הבנקים הגדולים בישראל.

- מערכת "שירותים בכרטיסי חיוב" (שב"א) – מערכת המהווה תשתית לתשלומים לבתי העסק בישראל באמצעות כרטיסי חיוב. המערכת מעבירה פרטי עסקאות בכרטיסי חיוב ואישורים הנחוצים לביצוען, וכן ממיינת ומשייכת את העסקאות לנותני שירותי תשלום שונים. מערכת זו היא מערכת התשלומים העיקרית בישראל ובאמצעותה מבוצע מגוון רחב של עסקאות באמצעות כרטיסי חיוב. המערכת מופעלת על-ידי חברה שנמצאת בבעלותם של ארבעה מתוך חמשת הבנקים הגדולים בישראל.

מוצע לאפשר לבעלי רישיון למתן שירותי תשלום להשתתף כמשתתפים ישירים או עקיפים במערכות תשלומים מבוקרות, לשם קידום התחרות בשוק מתן שירותי התשלום. עוד מוצע לקבוע כי מפעיל מערכת תשלומים מבוקרת יהיה אחראי לגבש כללים לדרישות חיבור הוגנות שיאפשרו השתתפות של בעלי רישיון למתן שירותי תשלום במערכת התשלומים המופעלת על ידו, אפשרות שנכון למועד זה אינה קיימת. כן מוצע לקבוע כי דרישות החיבור כאמור לא יטילו הגבלות שאינן נחוצות לשם השתתפותם של נותני שירותי תשלום במערכת התשלומים, וכי דרישות אלו לא יפלו בין המשתתפים לבין המבקשים להשתתף במערכות תשלומים מבוקרות. בנוסף, כדי לאפשר השתתפות הוגנת לנותני שירותי תשלום, מוצע לקבוע כי מפעיל מערכת מבוקרת לא יוכל לסרב לאפשר חיבור של נותן שירותי תשלום למערכת מטעמים בלתי סבירים, ובכלל זה, התניית תנאים בלתי סבירים להשתתפות במערכת.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:

מוצע לתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים, כך שייקבע בו פרק חדש לעניין רישוי שירותי תשלום, וכן לקבוע הוראות ספציפיות לעניין אסדרה ופיקוח על שירותים אלה. בנוסף, מוצע לתקן את חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, את חוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008 וכן את חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, על מנת להתאימם להוראות המוצעות כאן.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, ועל היבטים מנהליים נוספים:

לא צפויה השפעה על תקציב המדינה, על התקנים במשרדי הממשלה ועל ההיבט המנהלי.

ו. נוסח החוק המוצע:

להלן נוסח החוק המוצע:

**תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (תיקון מס'...)(מתן שירותי
תשלום), התשע"ח-2018***

1. תיקון סעיף 1 בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-
2016³ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 -
- (1) ההגדרה "רישיון הנפקה" - תימחק ;
- (2) אחרי ההגדרה "רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי" יבוא :
"רישיון למתן שירותי תשלום" – כהגדרתו בסעיף 25כ"ו ;
- (3) בהגדרה "רישיון למתן שירותים פיננסיים" פסקה (4) תימחק
ואחרי פסקה (5) יבוא :
" (6) רישיון למתן שירותי תשלום ;";
- (4) בהגדרה "שירות פיננסי", פסקה (4) תימחק ואחרי פסקה (5)
יבוא :
" (6) מתן שירותי תשלום כהגדרתו בסעיף 25כ"ו ;".
2. תיקון סעיף 5א בסעיף 5א לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (א), פסקה (4) תימחק ואחרי פסקה (5) יבוא :
" (6) מרשם של בעלי רישיונות למתן שירותי תשלום ;".
- (2) בסעיף קטן (ב), בפסקה (2), במקום "סעיפים 23, 25, 25טז או
25כה" יבוא "סעיפים 23, 25, 25כ"ו או 25לה".
3. תיקון סעיף 11א בסעיף 11א לחוק העיקרי -
- (1) בהגדרה "מתן אשראי", המילים "הנפקה של כרטיסי אשראי
כהגדרתה בסעיף 25" יימחקו ;
- (2) בהגדרה "נכס פיננסי", פסקה 5 תימחק ;
- (3) בהגדרה "שירות בנכס פיננסי" -
- (א) בפסקה (1), בסופה יבוא "למעט פעילות כאמור אשר
מתבצעת אגב מתן שירותי תשלום ;";
- (ב) בפסקה (2), בסופה יבוא : "ולמעט ניהול חשבון תשלום ;";

* הצעת חוק מס' פ.../...; הועברה לוועדה ביום...
³ ס"ח התשע"ו, עמ' 1098; התשע"ז, עמ' 373.

(ג) אחרי פסקה (2) יבוא :

"(3) לענין זה, "חשבון תשלום" ו-"מתן שירותי תשלום" – כהגדרתם בסעיף 25כו";

תיקון סעיף 13 4. בסעיף 13(א) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (15) יבוא -

"(15א) מי שעיסוקו במתן אשראי שניתן אגב מתן שירותי תשלום, בהתאם לכללים שקבע השר, ובלבד שיש בידו רישיון למתן שירותי תשלום; לענין זה - "שירותי תשלום" – כהגדרתם בסעיף 25כו".

תיקון סעיף 23 5. בסעיף 23 (א) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (1) יבוא :

"(1א) בעל הרישיון ביקש לבטל את רישיונו;".

ביטול פרק ג' 6. פרק ג'2 לחוק העיקרי – בטל.

הוספת פרק ג'4 7. אחרי סעיף 25כזה לחוק העיקרי יבוא :

"פרק ג'4: רישיון למתן שירותי תשלום"

הגדרות – פרק ג'4 25כו. בפרק זה -

"אמצעי תשלום" - חפץ או תהליך מוסכם שנועד לשם ביצוע עסקת תשלום;

"היקף פעילות נרחב" – היקף עסקאות שנתי העולה על 100 מיליון שקלים חדשים או על סכום אחר שקבע השר;

"הנפקת אמצעי תשלום" – אספקת אמצעי תשלום למשלם, וכן התחייבות לביצוע עסקת תשלום באמצעותו;

"חשבון תשלום" - חשבון שמנוהל לטובת משלם או מוטב, לצורך ביצוע עסקאות תשלום;

"מטבע" – הילך חוקי של מדינה;

"סליקת עסקאות תשלום" - התחייבות
 הניתנת למקבל תשלום או למי
 מטעמו, לקבל ולבצע עבורו עסקת
 תשלום, ובכלל זה העברת התשלום
 בפועל;

"עסקת תשלום" – הפקדת כסף, העברתו
 או משיכתו, מחשבון תשלום או אל
 חשבון תשלום, לפי העניין, במטבע,
 למעט פעולות כאמור במסגרת
 שירותי כספומט;

"נותן שירותי תשלום" – מי שעוסק במתן
 שירותי תשלום;

"רישיון בסיסי" – רישיון לעיסוק במתן
 שירותי תשלום, בהיקף פעילות
 שאינו היקף פעילות נרחב;

"רישיון חוץ" – רישיון שניתן לפי הוראות
 סעיף 25לב;

"רישיון למתן שירותי תשלום", "רישיון" –
 רישיון לעיסוק במתן שירותי תשלום
 שניתן לפי פרק זה, בין שהוא רישיון
 בסיסי ובין שהוא רישיון מורחב, וכן
 רישיון חוץ;

"רישיון מורחב" – רישיון לעיסוק במתן
 שירותי תשלום, בהיקף פעילות
 נרחב;

"שירותי כספומט" – שירות למשיכת
 מזומנים מחשבון תשלום, או
 להפקדתם אל חשבון תשלום,
 באמצעות מכשיר ממוכן המיועד
 לכך;

"שירותי תשלום" – שירות מהשירותים
 המפורטים להלן, ולמעט שירות
 מהשירותים המפורטים בתוספת
 השלישית:

- (1) ניהול חשבון תשלום;
- (2) הנפקת אמצעי תשלום;
- (3) סליקת עסקאות תשלום;
- (4) שירותי כספומט.

השר רשאי לשנות בצו את התוספת
 השלישית.

"תאגיד חוץ" - תאגיד שהתאגד מחוץ
 לישראל, שנרשם כדין בישראל,
 ושמחזיק ברישיון למתן שירותי
 תשלום שניתן לפי דין זר המנוי
 בתוספת הרביעית או ברישיון בר
 השוואה לרישיון למתן שירותי
 תשלום, להנחת דעתו של המפקח,
 הניתן לפי דין זר הקובע הוראות
 בעניינים המנויים בסעיפים 25 ל ו-
 25לא. השר רשאי לשנות בצו את
 התוספת הרביעית.

חובת רישוי 25כז. (א) לא יעסוק אדם במתן שירותי תשלום, אלא
 אם כן בידו רישיון למתן שירותי תשלום, ובהתאם
 לתנאי הרישיון.

(ב) לא יעסוק אדם במתן שירותי תשלום
 בהיקף פעילות נרחב אלא אם כן בידו רישיון
 מורחב לפי הוראות פרק זה, ובהתאם לתנאי
 הרישיון.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), מי שבידו רישיון כאמור בסעיף קטן (א) רשאי לעסוק במתן שירותי תשלום בהיקף פעילות נרחב, גם אם אין בידו רישיון מורחב, אם הגיש בקשה לקבלת רישיון מורחב עד תום 30 ימים מהמועד שבו היקף פעילותו היה להיקף פעילות נרחב וכל עוד מתקיימים בו שניים אלה:

(1) טרם ניתנה החלטה בבקשתו לקבלת רישיון מורחב;

(2) היקף פעילותו אינו עולה על פי שניים מהיקף הפעילות הנרחב המזערי הנדרש לקבלת רישיון מורחב.

(ד) הוראות סעיף קטן (ג) יחולו, בשינויים המחויבים, גם על בעל רישיון חוץ.

סייגים לחובת רישוי 25כח. (א) חובת הרישוי לפי סעיף 25כז לא תחול על אלה:

(1) גוף מהגופים המנויים בסעיף 13(א), בפסקאות (1) עד (5), (7), (9) עד (12), (14) עד (15) ו-(17), לעניין עיסוקם כאמור;

(2) מסלקה כהגדרתה בסעיף 50א לחוק ניירות ערך;

(3) מי שעיסוקו במתן שירותי תשלום ל-30 לקוחות לכל היותר;

(4) מי שעיסוקו במתן שירותי תשלום הניתנים באמצעות אמצעי תשלום מסוים, ושחל לגביו אחד מאלה:

(א) אמצעי התשלום מאפשר רכישה של מוצרים או שירותים שהם אחד מאלה:

(1) מוצרים או שירותים שנמכרים על ידי מנפיק אמצעי התשלום בלבד; השר רשאי לקבוע הוראות לעניין היקף וסכום המוצרים והשירותים, ותנאים נוספים לפיסקה זו;

(2) מוצרים או שירותים שנמכרים על ידי מספר מצומצם של עוסקים, כפי שיקבע השר, שאיתם התקשר נותן שירותי התשלום בעניין שימוש באמצעי התשלום לשם רכישת המוצרים או השירותים כאמור.

(ב) אמצעי התשלום משמש לרכישה של מוצרים או שירותים, בהיקף מצומצם או בסכום מוגבל כפי שיקבע השר.

(ב) השר רשאי, לפטור סוגי גופים נוספים מחובת הרישוי לפי סעיף 25כז.

(ג) השר, בהסכמת נגיד בנק ישראל, רשאי להורות כי סוג מסוים של גופים אשר עיסוקם בסליקת עסקאות תשלום, יידרשו לקבל רישיון סליקה בהתאם להוראות פרק ד' לחוק הבנקאות (רישוי), אם נוכח לדעת כי הדבר נדרש לצורך שמירה על ענייני הלקוחות, קידום התחרות או לצורך שמירה על יציבות המערכת הפיננסית.

סוגי הרישיונות 25כט רישיון למתן שירותי תשלום יכול שיהיה רישיון בסיסי או רישיון מורחב, ויכול שיהיה רישיון חוץ.

תנאים למתן רישיון בסיסי 25ל. (א) המפקח רשאי לתת רישיון בסיסי למבקש שמתקיימים לגביו כל אלה:

(1) הוא חברה אשר התאגדה ונרשמה בישראל, בית המשפט לא מינה לה כונס נכסים ולא ציווה על פירוקה ואחד לפחות מנושאי המשרה בה הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל;

(2) למבקש הרישיון הון עצמי מזערי בהתאם להוראות סעיפים 37, 37א ולתוספות הראשונה והחמישית;

(3) מבקש הרישיון, לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק במתן שירותי תשלום, וכן לא הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור שטרם ניתן בעניינו פסק דין סופי, ולא מתקיימות לדעת המפקח נסיבות אחרות המטילות דופי ביושרו וביושרתו לפי אמות המידה שעליהן הורה לפי סעיף 4(ב); לעניין זה ובלי לגרוע מכלליות האמור -

(א) יראו כל אחת מהעבירות המפורטות בסעיף 15(א)(3)(א) כעבירה שמתקיים בה האמור בפסקה זו, אלא אם כן מצא המפקח כי מתקיימים טעמים מיוחדים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה ומידת חומרתה, שבשלהם אין מניעה לעיסוק במתן שירותי תשלום;

(ב) "הורשע בעבירה" – לרבות הורשע בעבירה דומה במדינה אחרת;

(4) בנושאי המשרה של מבקש הרישיון מתקיימים התנאים למינוי ולכהונה של נושא משרה בבעל רישיון לפי פרק ה' ;

(5) מתקיימים בבעל שליטה ובעל עניין במבקש הרישיון, התנאים לקבלת היתר לפי פרק ד' ;

(6) מבקש הרישיון צירף לבקשתו תכנית עבודה המעידה על יכולתו לעמוד בהוראות חוק זה.

(ב) בבואו להחליט בבקשה למתן רישיון בסיסי יביא המפקח בחשבון, בין השאר, עניינים אלה :

(1) תכנית העבודה של מבקש הרישיון שמעידה על יכולתו לקיים את הוראות החוק, ואשר כוללת, בין היתר, את כל אלה :

(א) קיומם של הסדרים להתמודדות עם סיכוני הלבנת הון ומימון טרור ;

(ב) קיומם של מנגנונים נאותים לניהול סיכונים, ובכלל זה מנגנונים לזיהוי, לניטור ולמעקב אחר הסיכונים שהמבקש יהיה חשוף להם בפעילותו כבעל רישיון למתן שירותי תשלום, ולדיווח עליהם ;

(ג) קיומם של מנגנוני אבטחה נאותים, ובכלל זה אמצעים מתאימים להערכת סיכוני אבטחת המידע ולהתמודדות עמם.

(2) האמצעים הכספיים ומקורות המימון של מבקש הרישיון.

(ג) מצא המפקח כי בשל טעמים שבטובת הציבור מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק במתן שירותי תשלום, רשאי הוא שלא לתת רישיון למבקש, אף אם מתקיימים לגביו התנאים והשיקולים שבסעיפים קטנים (א) ו-(ב), ובלבד שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, בדרך שהורה.

תנאים ושיקולים 25ל.א. (א) המפקח רשאי לתת רישיון מורחב למבקש למתן רישיון מורחב בסעיף 25ל, כל אלה:

(1) למבקש הרישיון הון עצמי מזערי כנדרש מבעל רישיון מורחב, בהתאם להוראות סעיפים 37, 37א ולתוספות הראשונה והחמישית;

(2) מבנה התאגיד עומד בדרישות לפי פרק ה'.

(ב) בבואו להחליט בבקשה למתן רישיון מורחב יביא המפקח בחשבון, בין השאר, ובנוסף על השיקולים המנויים בסעיף 25ל, גם עניינים אלה:

(1) קיומם של הסדרים המעידים על יכולתו של המבקש לקיים תשתית מתאימה שתבטיח את יציבות פעילותו כבעל רישיון למתן שירותי תשלום;

(2) קיומו של ממשל תאגידי הכולל מנגנונים נאותים להבטחת ניהול תקין, ובכלל זה חלוקה ברורה של תחומי האחריות בין נושאי המשרה וקיום מנגנוני בקרה ופיקוח נאותים;

(3) זהותם של צדדים קשורים למבקש; לעניין זה, "צד קשור" – מי ששולט במבקש, וכן מי ששולט בידי המבקש או בידי מי ששולט במבקש.

(ג) מצא המפקח כי בשל טעמים שבטובת הציבור מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק במתן שירותי תשלום, רשאי הוא שלא לתת רישיון למבקש, אף אם מתקיימים לגביו התנאים והשיקולים שבסעיפים קטנים (א) ו-(ב) ובלבד שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו בפניו או בפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, בדרך שהורה.

25ל.ב. (א) המפקח רשאי לתת רישיון חוץ למבקש לתנאים ושיקולים למתן רישיון חוץ שמתקיימים לגביו כל אלה:

(1) הוא תאגיד חוץ;

(2) חלים לגביו כל התנאים המנויים בסעיפים 25ל(א) ו-25לא(א), לפי העניין ובשינויים המחויבים.

(ב) בבואו להחליט בבקשה למתן רישיון חוץ יביא המפקח בחשבון, בין השאר, את השיקולים המנויים בסעיפים 25ל(ב) ו-25לא(ב), בשינויים המחויבים, ורשאי הוא להסתמך על הרישיון שניתן לתאגיד החוץ לפי דין זר המנוי בתוספת הרביעית, לצורך בדיקת עמידתו של המבקש בתנאים לקבלת רישיון חוץ.

(ג) מצא המפקח כי בשל טעמים שבטובת הציבור מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק במתן שירותי תשלום, רשאי הוא שלא לתת רישיון חוץ למבקש, אף אם מתקיימים לגביו התנאים והשיקולים שבסעיפים קטנים (א) ו-(ב) ובלבד שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו בפניו או בפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, בדרך שהורה.

(ד) על בעל רישיון חוץ יחולו כל ההוראות החלות על בעל רישיון לפי חוק זה, לפי העניין ובשינויים המחויבים, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.

בקשה לרישיון 25לג. על הגשת בקשה לרישיון יחולו הוראות סעיף 17(א) ו-17(ב), בשינויים המחויבים.

החלת הוראות 25לד. הוראות סעיפים 18 עד 22, ו-24 יחולו לעניין לעניין רישיון רישיון ובעל רישיון לפי פרק זה, בשינויים המחויבים.

ביטול או התלייה 25לה. (א) המפקח רשאי לבטל רישיון או להתלותו של רישיון בהתקיים האמור בסעיף 23(א)(1) עד (5), בשינויים המחויבים, וכן אם מתקיימים טעמים שבטובת הציבור המצדיקים את ביטול הרישיון או את התלייתו; המפקח רשאי לבטל רישיון או להתלותו אם פעילותו של בעל הרישיון עלולה לפגוע ביציבות מערכת תשלומים או באמינותה; לענין זה, "מערכת תשלומים" – כהגדרתה בחוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008.⁴

(ב) על ביטול או התלייה של רישיון לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 23(ב) עד (ד), בשינויים המחויבים."

8. תיקון סעיף 26 בסעיף 26(ג) לחוק העיקרי, במקום "16(ב), 25(ב), 25(ג) או 25(ב) כב(ב)" יבוא "16(ב), 25(ב), 25(ב) כב(ב), 25(ב) לא(ב) או 25(ב) לב(ב)".

9. תיקון סעיף 37 בסעיף 37 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), לנותן שירותים פיננסיים שהוא בעל רישיון למתן שירותי תשלום יהיה הון עצמי שלא יפחת מהגבוה מבין ההון המזערי הקבוע בתוספת הראשונה או מתחשיב ההון העצמי המזערי הנדרש בהתאם להוראות סעיף 37א, כשהוא חופשי מכל שעבוד או עיקול."

10. הוספת סעיף 37א אחרי סעיף 37 לחוק העיקרי יבוא:

⁴ ס"ח התשס"ח, עמ' 184; התשע"ח, עמ' 414.

37.א. (א) חישוב ההון העצמי המזערי הנדרש מבעל רישיון למתן שירותי תשלום עבור כל אחד מסוגי השירותים המפורטים בהגדרה שירותי תשלום שבסעיף 25כו, או עבור שילוב שלהם, ייעשה על פי שיטת החישוב המפורטת בתוספת החמישית; השר רשאי בצו לשנות את התוספת החמישית.

(ב) תחשיב ההון העצמי המזערי הנדרש יהיה סכום ההון המזערי הנדרש בהתאם לשיטת החישוב כאמור בסעיף קטן (א) ובתוספת 1% מממוצע יתרות הכספים שבחשבונות התשלום; לעניין סעיף קטן זה, יחושב "ממוצע יתרות הכספים שבחשבונות התשלום" כממוצע החודשי של היתרות בחשבונות התשלום המנוהלים על ידי בעל הרישיון ב-12 החודשים האחרונים."

11. תיקון סעיף 38א בסעיף 38א(א), במקום פסקה (14) יבוא:

"(14) פעולה אחרת הנלווית לעיסוק שמותר לאגודת פיקדון ואשראי, לרבות מתן שירותי תשלום כהגדרתם בסעיף 25כו;"

12. בפרק ו' לחוק העיקרי, סימן ג' – בטל. ביטול סימן ג' לפרק ו'

13. אחרי סעיף 38ז לחוק העיקרי יבוא: הוספת סימן ה' לפרק ו'

"סימן ה': הגבלות מיוחדות על בעל רישיון למתן שירותי תשלום"

הגדרות – סימן ה' 38ח. בסימן זה - לפרק ו'

"בעל עניין" – מי שמחזיק יותר מעשרים אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה;

"כרטיס חיוב" – כהגדרתו בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986.⁵

⁵ ס"ח התשמ"ו, עמ' 187; התשע"ה, עמ' 111.

"מנפיק" - בעל רישיון למתן שירותי תשלום
 שעיסוקו בהנפקת כרטיסי חיוב;
 "סולק" – בעל רישיון למתן שירותי תשלום
 שעיסוקו בסליקת כרטיסי חיוב;
 "עסקת תשלום" ו-"שירותי תשלום" –
 כהגדרתם בסעיף 25כ.ו.

שמירת כספים   38ט. (א) בעל רישיון למתן שירותי תשלום יחזיק את
 בנאמנות   הכספים אשר התקבלו מלקוחותיו או עבורם
 לצורך מתן שירותי תשלום, בחשבון נאמנות נפרד
 אצל גוף מנהל, לטובת לקוחותיו, והכל לפי
 העניין.
 לעניין זה –

"גוף מנהל" – כל אחד מאלה:

(1) תאגיד בנקאי;

(2) בעל רישיון למתן שירותי
 פיקדון ואשראי;

(3) החברה כהגדרתה בחוק
 הדואר, התשמ"ו-1986,⁶ בנותנה את
 השירותים הכספיים כהגדרתם
 באותו חוק, מטעם החברה הבת
 כמשמעותה בסעיף 88יא לחוק
 האמור;

(4) גוף אחר שקבע השר בהסכמת
 שר המשפטים; ובלבד שהוא מפקח
 על פי דין, לרבות לפי חוק איסור
 הלבנת הון.

(ב) בעל רישיון למתן שירותי תשלום רשאי
 לגבות את העמלות בעד השירות שהוא נותן מתוך
 הכספים המנוהלים בחשבון הנאמנות.

⁶ ס"ח התשמ"ו, עמ' 79.

(ג) כספים המופקדים ומנוהלים בחשבון נאמנות על ידי בעל רישיון למתן שירותי תשלום כאמור בסעיף קטן (א), לא ייחשבו כקבלת פיקדונות כהגדרתה בסעיף 25א.

(ד) המפקח רשאי לתת הוראות לבעל רישיון למתן שירותי תשלום, לעניין ניהול חשבון הנאמנות.

38. ייחוד עיסוק (א) בעל רישיון למתן שירותי תשלום לא יעסוק בעיסוק שאינו שירות תשלום, ולא ישלוח בתאגיד העוסק בעיסוק שאינו שירות תשלום, או יחזיק מעל 10% באמצעי שליטה של תאגיד כאמור, אלא אם כן הודיע בכתב למפקח על כוונתו לעסוק בעיסוק כאמור, או לשלוח בתאגיד כאמור, או להחזיק באמצעי שליטה בתאגיד כאמור, והמפקח לא הודיע על התנגדותו בתוך תשעים ימים מיום מסירת ההודעה.

(ב) בבואו לשקול האם להתנגד להודעה כאמור בסעיף קטן (א), ישקול המפקח, בין היתר, אם יש בעיסוק משום ניגוד עניינים לפעילותו של בעל הרישיון למתן שירותי תשלום, פגיעה בענייני הלקוחות, וכן אם העיסוק אינו מסכן את פעילות מערך התשלומים או את המערכת הפיננסית.

(ג) הודיע בעל רישיון על כוונתו כאמור בסעיף קטן (א), והמפקח לא הודיע על התנגדותו לפי הסעיף האמור, ולאחר מכן התבררו פרטים נוספים או חדשים לעניין השיקולים המנויים בסעיף קטן (ב), רשאי המפקח לתת הוראות לבעל רישיון למתן שירותי תשלום לעניין הפרדת פעילויות שאינן קשורות לפעילות שירותי התשלום שברישיונו לתאגידים נפרדים, ובלבד שנתן לבעל הרישיון לטעון את טענותיו לפניו או לפני מי שהוא הסמיכו לכך.

38יא. (א) בעל רישיון יציג בפני כל לקוח את כל העלויות שבהן יישא אותו לקוח בקשר עם קבלת שירותי תשלום מאת בעל הרישיון, ובכלל זה שיעורי העמלות שהוא יידרש לשלם בעד כל אחד מסוגי שירותי התשלום הניתנים על ידו. לעניין זה, "עמלה" – כל תמורה המגיעה לבעל רישיון בעד השירותים שנותן בעל הרישיון ללקוחותיו.

(ב) המפקח רשאי לקבוע הוראות לעניין אופן הצגת העלויות לפי סעיף זה, וכן רשאי הוא לתת הוראות לעניין סוגי עמלות, שיעורן והיקפן.

38יב. (א) בסעיף זה - "סולק בעל היקף פעילות רחב" – סולק שסלק 20 אחוזים או יותר ממספר העסקאות בכרטיסי חיוב שנסלקו בישראל בידי סולקים או מסכום התמורה הכולל ששולם למקבלי תשלום בישראל בידי סולקים, בשנה שקדמה למתן ההוראות מאת המפקח לפי סעיף קטן (ב); לצורך חישוב השיעור כאמור רשאי המפקח לראות במנויים להלן, כולם או חלקם, כחלק מהסולק:

(1) תאגיד שהסולק הוא בעל עניין בו;

(2) תאגיד השולט בסולק;

(3) תאגיד שמי ששולט בסולק הוא בעל עניין בו.

(ב) סולק בעל היקף פעילות רחב לא יסרב להתקשר עם מנפיק לשם סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב המונפקים בידי אותו מנפיק מטעמים בלתי סבירים; לעניין זה –

(1) יראו, בין השאר, התנית תנאים בלתי סבירים, בידי סולק, להתקשרות עם מנפיק, כסירוב מטעמים בלתי סבירים;

(2) סירוב סולק להתקשר עם מנפיק שאינו נתון, לפי דין, לפיקוחו של המפקח או של המפקח על הבנקים, ייחשב כסירוב מטעמים סבירים.

38 יג. (א) סולק יאפשר לסולק מתארח לבצע סליקה באמצעותו; שר האוצר, יקבע כללים להסדרת מעמדו ופעולתו של סולק מתארח, ובכלל זה את תנאי האירוח.

(ב) לא הגיעו סולק וסולק מתארח להסכמה לגבי מחיר האירוח, ייתן להם המפקח הוראות בעניין המחיר שישלם הסולק המתארח.

(ג) בסעיף זה -

"מערכת תשלומים" - כהגדרתה בחוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008;

"סולק מתארח" - סולק שאינו מחובר באופן ישיר למערכת התשלומים ומבצע סליקה באמצעות סולק אחר, שאינו סולק מתארח.

38 יד. (א) מנפיק בעל היקף פעילות רחב בסעיף זה -

"סליקה צולבת", של עסקאות בכרטיסי חיוב - סליקה המבוצעת בידי מי שאינו המנפיק של כרטיס החיוב שבאמצעותו בוצעה העסקה;

"מנפיק בעל היקף פעילות רחב" – מנפיק, שהנפיק עשרה אחוזים או יותר ממספר כרטיסי חיוב התקפים שהונפקו בישראל, או מנפיק כאמור אשר באמצעות כרטיסי חיוב שהנפיק בוצעו עשרה אחוזים לפחות מסכום העסקאות שבוצעו בישראל באמצעות כרטיס חיוב שהונפקו בישראל בשנה שקדמה לשנה שבה המפקח פרסם את רשימת המנפיקים לפי סעיף קטן (ד), והמפקח הודיע לו על כך לפי אותו סעיף קטן; לשם חישוב השיעור כאמור רשאי שר האוצר, בהתייעצות עם המפקח ועם הממונה על הגבלים עסקיים להורות כי יראו במנויים להלן, כולם או חלקם, חלק מהמנפיק, אם סבר כי הדבר דרוש לשם הבטחת התחרות בתחום סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב או לשם הבטחת טובת הלקוחות או מקבלי התשלום:

(1) תאגיד שהמנפיק הוא בעל עניין בו;

(2) תאגיד השולט במנפיק;

(3) תאגיד שמי ששולט במנפיק הוא בעל עניין בו.

(ב) מנפיק בעל היקף פעילות רחב לא יסרב להתקשר עם סולק לשם ביצוע סליקה צולבת של עסקאות בכרטיסי חיוב שהנפיק, מטעמים בלתי סבירים; לעניין זה, יראו, בין השאר, התניית תנאים בלתי סבירים, בידי מנפיק, להתקשרות עם סולק, כסירוב מטעמים בלתי סבירים. לעניין זה, "סולק" – לרבות סולק כהגדרתו בפרק ד' לחוק הבנקאות (רישוי).

(ג) שר האוצר, בהתייעצות עם המפקח, עם המפקח על הבנקים ועם הממונה על הגבלים עסקיים, רשאי לפטור מנפיק בעל היקף פעילות רחב מהוראות סעיף קטן (ב), אם סבר כי החלת הוראות הסעיף האמור על אותו מנפיק עלולה לפגוע בתחרות בתחום הנפקת כרטיסי חיוב כך שהתועלת מהחלת ההוראות לשם הבטחת התחרות בתחום סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב תהיה נמוכה מהפגיעה כאמור, ובהתחשב בטובת הלקוחות או מקבלי התשלום.

(ד) המפקח יפרסם באתר האינטרנט, רשימה של מנפיקים בעלי היקף פעילות רחב ויעדכן רשימה זו, אם נדרש, עד תום הרבעון הראשון של כל שנה בהתאם לנתוני השנה הקלנדרית הקודמת. המפקח יודיע למנפיק בעל היקף פעילות רחב שהתווסף לרשימה וכן למנפיק אשר נגרע ממנה.

(ה) (1) על אף הוראות סעיף 96, המפקח רשאי לגלות ידיעה או להראות מסמך לשר האוצר או למי מטעמו, ובלבד שנוכח כי לשם מילוי תפקידו של השר לפי סעיף זה יש צורך בגילוי הידיעה או המסמך;

(2) לא יגלה אדם ידיעה ולא יראה מסמך שנמסרו לו לפי הוראות סעיף זה; העובר על הוראות סעיף קטן זה, דינו – מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 94(ב)."

תיקון סעיף 56 .14 בסעיף 56(א)4 לחוק העיקרי, אחרי "לעניין בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי" יבוא "או בעל רישיון למתן שירותי תשלום".

תיקון סעיף 58א .15 בסעיף 58א לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (א), במקום "עסקי בעל הרישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי (בסעיף זה – בעל הרישיון)" יבוא "עסקי בעל הרישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, או בעל הרישיון למתן שירותי תשלום, לפי העניין (בסעיף זה – בעל הרישיון)";

(2) בסעיף קטן (ג), בסיפה, במקום "לבעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, אחר, שהסכים לכך" יבוא "לבעל רישיון אחר שהסכים לכך".

תיקון סעיף 71 .16 בסעיף 71 לחוק העיקרי -

(1) בהגדרה "הסכום הבסיסי", בפסקה (1), פסקת משנה (ד) תימחק ואחריה יבוא:

"(ה) לגבי בעל רישיון למתן שירותי תשלום -

(1) אם הוא בעל רישיון בסיסי – 50,000 שקלים חדשים;

(2) אם הוא בעל רישיון מורחב – 200,000 שקלים חדשים";

(2) בהגדרה "נותן שירותים פיננסיים", במקום "סעיף 25ח או 25טו או 25כד" יבוא "סעיף 25ח, 25כד או 25לד".

תיקון סעיף 72 .17 בסעיף 72 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (א), פסקה (ב1) – תימחק ואחריה יבוא:

"(ג1) מי שעסק במתן שירותי תשלום בלא רישיון למתן שירותי תשלום, בניגוד להוראות סעיף 25כז";

(2) בסעיף קטן (ב) –

(א) בפסקה (2), במקום "סעיפים 12(א), 25ב(א), 25א או 25יח" יבוא "סעיפים 12(א), 25ב(א), 25יח או 25כז";

(ב) בפסקה (3), במקום "סעיף 25ח, 25טו או 25כד" יבוא "סעיף 25ח, 25כח או 25לד";

(ג) בפסקה (4), במקום "סעיף 25ח, 25ט או 25כד" יבוא "סעיף 25ח, 25כה או 25לד";

(ד) פסקה (17ג) - תימחק;

(ה) אחרי פסקה (17ז) יבוא:

"(17ח) בעל רישיון למתן שירותי תשלום שלא החזיק כספים בחשבון נאמנות נפרד, בניגוד להוראות סעיף 38ט(א);

(17ט) בעל רישיון למתן שירותי תשלום, שהפר הוראה מהוראות המפקח לעניין ניהול חשבון נאמנות, שניתנה לפי סעיף 38ט(ד);

(17י) בעל רישיון למתן שירותי תשלום, שעסק בעיסוק שאינו שירות תשלום, שלט בתאגיד העוסק בעיסוק שאינו שירות תשלום, או החזיק במעל 10% מאמצעי שליטה של תאגיד כאמור, בניגוד להוראות סעיף 38י(א);

(17יא) בעל רישיון למתן שירותי תשלום שפעל בניגוד להוראות המפקח שניתנו לעניין הפרדת פעילויות בהתאם להוראות סעיף 38י(ג);

(17יב) בעל רישיון למתן שירותי תשלום שלא הציג בפני לקוח את סך כל העלויות שבהן יישא אותו לקוח בקשר עם קבלת שירותי תשלום, או שפעל בניגוד להוראות המפקח שניתנו לעניין אופן הצגת העלויות, ולעניין סוגי עמלות, שיעורן והיקפן, בניגוד להוראות סעיף 38יא;

(17יג) סולק בעל היקף פעילות רחב שסירב להתקשר עם מנפיק, לשם סליקת עסקאות באמצעי תשלום המונפקים בידי אותו מנפיק מטעמים בלתי סבירים, בניגוד להוראות סעיף 38יב(ב);

(17יד) סולק שלא איפשר לסולק מתארח לבצע סליקה באמצעותו, בניגוד להוראות שנקבעו לפי סעיף 38יג;

(17טו) מנפיק בעל היקף פעילות רחב שסירב להתקשר עם סולק לשם ביצוע סליקה צולבת של עסקאות באמצעי תשלום שהנפיק, מטעמים בלתי סבירים, בניגוד להוראות סעיף 38יד";

- (3) בסעיף קטן (ג)(2), במקום "סעיפים 25ח, 25טו או 25כד" יבוא "25ח, 25כד או 25לד".
- תיקון סעיף 94 .18 בסעיף 94(א) לחוק העיקרי, פסקה (ב1) תימחק ואחריה יבוא:
- "(ג1) מי שעסק במתן שירותי תשלום, בלא רישיון למתן שירותי תשלום, בניגוד להוראות סעיף 25כז;".
- תיקון סעיף 100 .19 בסעיף 100(א) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (2) יבוא:
- "(3) אגרה בעד הגשת בקשה לתיקון רישיון או היתר לפי חוק זה."
- תיקון סעיף 115 .20 בסעיף 115 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (א), בפסקה (1) להגדרה "עוסק ותיק", המילים "בהנפקה של כרטיסי אשראי" - יימחקו;
- (2) בסעיף קטן (א1), במקום "או בקשה לקבלת רישיון הנפקה לפי סעיפים 17 או 25יד" יבוא "לפי סעיף 17".
- תיקון התוספת הראשונה .21 בתוספת הראשונה לחוק העיקרי -
- (1) בפסקה (1), אחרי פסקת משנה (ד) יבוא:
- "(ה) לעניין בעל רישיון למתן שירותי תשלום – 250,000 שקלים חדשים;";
- (2) בפסקה (2), אחרי פסקת משנה (ד) יבוא:
- "(ה) לעניין בעל רישיון למתן שירותי תשלום – 500,000 שקלים חדשים;".
- הוספת התוספת השלישית, הרביעית והחמישית .22 אחרי התוספת השניה לחוק העיקרי, יבוא:

" תוספת שלישית

(סעיף 25כו)

פעולות אשר לא ייחשבו כשירותי תשלום

- (1) עסקאות מבוססות נייר או מעות, לרבות מזומן ולרבות שירותי משלוח וטיפול בשטרות (בלדרות);
- (2) משיכת מזומן מבתי עסק;
- (3) שירותי תשלום עבור תרומות שאין בצידן קבלת תמורה, באמצעות חשבון של בית עסק;
- (4) שירותי תשלום שמתבצעים בין ספקי שירותי תשלומים, עבור החשבונות שלהם עצמם;
- (5) עסקאות תשלומים בין תאגידי קשורים ללא התערבות נותן שירותי תשלום מתווך; לעניין זה, "תאגידי קשורים" – תאגיד השולט בתאגיד אחר, או נשלט על ידי מי ששולט בתאגיד אחר;
- (6) שירות תשלום ביחס לשירותים בניירות ערך.

תוספת רביעית

(סעיף 25 כג(א)(1))

- (1) דין מדינה החברה באיחוד האירופי, המיישמת את אחת הדירקטיבות האירופאיות המנויות להלן, כפי שיתוקנו מעת לעת:

(א) Directive (EU) 2015/2366 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2015 on payment services in the internal market

תוספת חמישית

(סעיף 37 א)

שיטת חישוב הון עצמי - בעל רישיון למתן שירותי תשלום

דרישת ההון לעניין בעל רישיון למתן שירותי תשלום תיקבע לפי סכום ממוצע העסקאות החודשי בהתאם לחישוב שלהלן:

- (1) 4% מנפח העסקאות עד 25 מיליון שקלים חדשים;
- (2) 2.5% מנפח העסקאות שבין 25 מיליון ₪ לבין 50 מיליון שקלים חדשים
- (3) 1% מנפח העסקאות שבין 50 מיליון ₪ לבין 500 מיליון שקלים חדשים
- (4) 0.5% מנפח העסקאות שבין 500 מיליון ₪ לבין 1,250 מיליון שקלים חדשים

(5) 0.25% מנפח העסקאות מעל 1,250 מיליון שקלים חדשים

לעניין זה, "סכום ממוצע העסקאות החודשי" - סך עסקאות התשלום שבוצעו על ידי בעל רישיון למתן שירותי תשלום ב- 12 החודשים האחרונים, לחלק ל-12.

תיקון לחוק הבנקאות (רישוי) 23. בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981⁷ -

(1) בסעיף 1, בהגדרה "סניף", אחרי "למעט מיתקן" יבוא "אוטומטי";

(2) כותרת פרק ד' תימחק, ובמקומה יבוא:

"פרק ד': סליקת עסקאות";

(3) בסעיף 36 ט -

(א) אחרי ההגדרה "חברה", יבוא:

"חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים" - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016;".

(ב) אחרי ההגדרה "כרטיס חיוב" יבוא:

"המפקח על שירותים פיננסיים מוסדרים" - כמשמעותו בסעיף 2 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים;".

(ג) במקום ההגדרה "סולק", יבוא:

"סולק" - בעל רישיון סליקה לפי פרק זה;".

(ד) ההגדרה "סליקה" של עסקאות בכרטיס חיוב, תימחק ובמקומה יבוא:

"סליקה" של עסקאות תשלום ו"שירותי תשלום" - כהגדרתם בסעיף 25 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים;".

(4) במקום סעיף 36, יבוא:

⁷ ס"ח התשמ"א, עמ' 282; התשע"ז, עמ' 659.

”חובת רישוי

36. (א) כל אלה חייבים ברישיון סליקה לפי פרק זה:

(1) תאגיד עזר שעוסק בסליקה של עסקאות תשלום;

(2) מי שהיה תאגיד עזר ובעל רישיון סליקה ערב יום תחילתו של תיקון מס' ... לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים, שעוסק בסליקה של עסקאות תשלום;

(3) מי שעוסק בסליקה של עסקאות תשלום, ששר האוצר, בהסכמת הנגיד, הורה כי הוא נדרש לקבל רישיון בהתאם להוראות פרק זה, מתוקף סמכותו לפי סעיף 25(ד) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים.

(ב) שר האוצר, בהסכמת הנגיד, רשאי להורות כי מי שנדרש לקבל רישיון סליקה לפי הוראות סעיף קטן (א), יידרש לקבל רישיון למתן שירותי תשלום בהתאם להוראות סעיף 25כז לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים, במקום רישיון סליקה לפי הוראות פרק זה, אם נוכח לדעת כי הדבר נדרש לצורך שמירה על ענייני הלקוחות, קידום התחרות או לצורך שמירה על יציבות המערכת הפיננסית.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א), מי ששר האוצר הורה עליו בהסכמת הנגיד, לפי הוראות סעיף קטן (ב), כי יידרש לקבל רישיון למתן שירותי תשלום בהתאם להוראות סעיף 25כז לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים כאמור בסעיף קטן (ב), לא יהיה חייב ברישיון סליקה לפי פרק זה.”;

(5) בסעיף 36א(א), בסופו יבוא "אשר מתקיימים לגביה התנאים המנויים בסעיף 36א(א)";

(6) אחרי סעיף 36א1, יבוא:

"תחומי פעולה של 36א (א) סולק לא יעסוק בעיסוק שאינו סליקה של סולק ושליטה 2. עסקאות תשלום או מתן שירותי תשלום ולא והחזקת אמצעי ישלוט בתאגיד העוסק בעיסוק שאינו סליקה או שליטה בידי סולק מתן שירותי תשלום כאמור, או יחזיק מעל 10% מאמצעי שליטה של תאגיד כאמור, אלא אם כן הודיע בכתב לנגיד על כוונתו לעסוק בעיסוק כאמור, או לשלוט בתאגיד כאמור, או להחזיק באמצעי שליטה בתאגיד כאמור, והנגיד לא הודיע על התנגדותו בתוך תשעים ימים מיום מסירת ההודעה.

(ב) בבואו לשקול האם לאשר עיסוק כאמור בסעיף קטן (א), ישקול הנגיד, בין היתר, אם יש בעיסוק משום ניגוד עניינים לפעילותו של הסולק, פגיעה בענייני הלקוחות וכן אם העיסוק אינו מסכן את פעילותו של הסולק, את פעילות מערך התשלומים או את המערכת הפיננסית.

(ג) הודיע בעל רישיון על כוונתו כאמור בסעיף קטן (א), והנגיד לא הודיע על התנגדותו לפי הסעיף האמור, ולאחר מכן התבררו פרטים נוספים או חדשים לעניין השיקולים המנויים בסעיף קטן (ב), רשאי הנגיד לתת הוראות לבעל רישיון למתן שירותי תשלום לעניין הפרדת פעילויות שאינן קשורות לפעילות שירותי התשלום שברישיונו לתאגידים נפרדים, ובלבד שנתן לבעל הרישיון לטעון את טענותיו לפניו או לפני מי שהוא הסמיכו לכך."

(7) בסעיף 36 יב -

(א) בסעיף קטן (א) -

(1) במקום "או מסכום התמורה הכולל ששולם לספקים" יבוא "או מסכום התמורה הכולל ששולם למקבלי תשלום";

(2) בכל מקום, במקום "חברה" יבוא "תאגיד" והכל בשינויים במחויבים.

(ב) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) סולק בעל היקף פעילות רחב לא יסרב להתקשר עם מנפיק, לרבות מנפיק כהגדרתו בסעיף 38 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים (בפרק זה – מנפיק), לשם סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב המונפקים בידי אותו מנפיק מטעמים בלתי סבירים; לעניין זה –

(1) יראו, בין השאר, התנית תנאים בלתי סבירים, בידי סולק, להתקשרות עם מנפיק, כסירוב מטעמים בלתי סבירים;

(2) סירוב סולק להתקשר עם מנפיק שאינו נתון, לפי דין, לפיקוחו של המפקח או של המפקח על שירותים פיננסיים מוסדרים, ייחשב כסירוב מטעמים סבירים."

(8) בסעיף 36יב1, בהגדרה "סולק מתארח", במקום "סולק שאינו מחובר באופן ישיר" יבוא "סולק, לרבות סולק כהגדרתו בסעיף 38 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים, שאינו מחובר באופן ישיר";

(9) בסעיף 36יג -

(א) סעיף קטן (א) יימחק ובמקומו יבוא:

"(א) בסעיף זה, "מנפיק בעל היקף פעילות רחב" – מנפיק שהוא תאגיד בנקאי או תאגיד עזר, שהנפיק עשרה אחוזים או יותר ממספר כרטיסי החיוב התקפים שהונפקו בישראל, או מנפיק כאמור אשר באמצעות כרטיסי החיוב שהנפיק בוצעו עשרה אחוזים לפחות מסכום העסקאות שבוצעו בישראל באמצעות כרטיסי חיוב שהונפקו בישראל בשנה שקדמה לשנה שבה המפקח פרסם את רשימת המנפיקים לפי סעיף קטן (ד), והמפקח הודיע לו על כך לפי אותו סעיף קטן; לשם חישוב השיעור כאמור רשאי שר האוצר, בהתייעצות עם המפקח ועם הממונה על הגבלים עסקיים להורות כי יראו במנויים להלן, כולם או חלקם, חלק מהמנפיק, אם סבר כי הדבר דרוש לשם הבטחת התחרות בתחום סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב או לשם הבטחת טובת הלקוחות או מקבלי התשלום:

(1) תאגיד שהמנפיק הוא בעל עניין בו;

(2) תאגיד השולט במנפיק;

(3) תאגיד שמי ששולט במנפיק הוא בעל עניין בו."

(ב) בסעיף קטן (ג), אחרי "בהתייעצות עם המפקח" יבוא "עם המפקח על שירותים פיננסיים מוסדרים".

(ג) בסעיף קטן (ד) -

(1) המילים "אחת לשנה" – יימחקו;

(2) במקום "וידוע על כך למנפיקים בעלי היקף פעילות רחב שלא נכללו ברשימה כאמור בשנה שקדמה לשנת הפרסום" יבוא "ויעדכן רשימה זו, אם נדרש, עד תום הרבעון הראשון של כל שנה בהתאם לנתוני השנה הקלנדרית הקודמת; המפקח ימסור הודעה למנפיק בעל היקף פעילות רחב שהתווסף לרשימה וכן למנפיק אשר נגרע ממנה".

תיקון חוק מערכות 24. בחוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008⁸ - תשלומים

(1) בסעיף 1, במקום ההגדרה "משתתף" במערכת תשלומים" יבוא:

"משתתף" במערכת תשלומים - כהגדרתו בכללי המערכת";

(2) אחרי כותרת "פרק ג'" יבוא:

"הגדרות" 7א. בפרק זה -

"המפקח על נותני שירותים פיננסיים" -

המפקח על נותני שירותים פיננסיים

כמשמעותו לפי סעיף 2 לחוק הפיקוח

על שירותים פיננסיים מוסדרים;

"חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים

מוסדרים" - חוק הפיקוח על

שירותים פיננסיים (שירותים

פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016;

"נותן שירותי תשלום" - בעל רישיון למתן

שירותי תשלום, או בעל רישיון למתן

שירותי פיקדון ואשראי שקיימים

בענינו הסדרים לפי סעיפים

25(ב)(1) ו-25לא(ב), לחוק הפיקוח

על שירותים פיננסיים מוסדרים,

והכל לפי העניין;

"רישיון למתן שירותי תשלום" ו"רישיון

למתן שירותי פיקדון ואשראי" -

כהגדרתם בחוק הפיקוח על

שירותים פיננסיים מוסדרים.";

(3) בסעיף 8 -

בפסקה (1)(א), בסופה יבוא "לעניין זה, דרישות הוגנות ייחשבו

כדרישות שמקיימות, בין היתר, את כל אלה:

⁸ ס"ח התשס"ח, עמ' 184; התשע"ח, עמ' 414.

(1) דרישות שאינן מטילות הגבלות שאינן נחוצות לשם השתתפותם של נותני שירותי תשלום במערכת התשלומים;

(2) דרישות שאינן מפלות בין המשתתפים במערכת או בין המבקשים להשתתף במערכת.";

(4) אחרי סעיף 8 יבוא:

"הגבלות לעניין 8א. מפעיל של מערכת תשלומים לא יעסוק במתן עיסוק במתן שירותי תשלום על שירותים פיננסיים מוסדרים. הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים.

גישה למערכות 8ב. (א) מפעיל מערכת מבוקרת לא יסרב לאפשר תשלומים וניהול חשבון לנותן שירותי תשלום להשתתף במערכת מטעמים בלתי סבירים; לעניין זה, התניית תנאים בלתי סבירים למתן אפשרות להשתתף במערכת, כמוה כסירוב בלתי סביר.

(ב) משתתף במערכת מבוקרת המאפשר לנותן שירותי תשלום להשתתף באמצעותו באותה מערכת, לא יסרב לתת שירות זה מטעמים בלתי סבירים ולא יתנה תנאים בלתי סבירים, למתן שירות זה לנותן שירותי תשלום אחר.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על בנק ישראל ועל השתתפות במערכת מבוקרת מיועדת.

(ד) בסעיף זה, "נותן שירותי תשלום" - בעל רישיון למתן שירותי תשלום כהגדרתו בסעיף 25כז בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים, או גוף המנוי בסעיף 13(א)(2), (10), (11) או (14א) לחוק האמור.";

(5) בסעיף 11, בסעיף קטן (א) -

(א) ברישא, במקום "לעניין בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי ולעניין בעל רישיון הנפקה" יבוא "לעניין נותני שירותי תשלום".

(ב) בפסקה (1), במקום "בכל הנוגע לבעלי רישיונות כאמור" יבוא "בכל הנוגע לנותני שירותי תשלום", ובמקום "תיעשה בהסכמת המפקח" יבוא "תיעשה בהתייעצות עם המפקח".

(ג) בפסקה (2), במקום "לחבר בעלי רישיונות כאמור" יבוא "לחבר נותני שירותי תשלום", ובמקום "תיעשה בהסכמת המפקח" יבוא "תיעשה בהתייעצות עם המפקח".

(ד) בסיפא, המילים "בסעיף קטן זה", וכן ההגדרות "חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים", "המפקח על נותני שירותים פיננסיים", "רישיון הנפקה" ו"רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי" - יימחקו;

(6) בסעיף 19, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי הנגיד או מי מטעמו, למסור מידע שהגיע לידיו לפי חוק זה למפקח על הבנקים שמונה לפי סעיף 5 לפקודת הבנקאות 1941, או למפקח על נותני שירותים פיננסיים (להלן – הגוף הנעבר), ובלבד שנוכח לדעת כי הידיעה או המסמך מתבקשים לשם מילוי תפקידו של הגוף הנעבר; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על ידיעה או מסמך לעניין מערכת תשלומים שהוכרזה כמערכת מבוקרת על ידי הנגיד בהתאם להוראות סעיף 2(ב).";

(7) בסעיף 20(א), אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) מפעיל מערכת מבוקרת שלא מילא אחר התנאים והדרישות החלים לגבי מערכת, בניגוד להוראות סעיף 8;".

תיקון חוק הגנת השכר 25. בחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958⁹ - השכר

(1) בסעיף 6, אחרי "לשכת עבודה שהוקמה על פי סעיף 23 לחוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959" יבוא "בעל רישיון למתן שירותי תשלום כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016,";

(2) בפסקה (3) לפרט 8 לתוספת, בסופה יבוא "ואם התשלום נעשה באמצעות בעל רישיון למתן שירותי תשלום – מספר חשבון התשלום ופרטי בעל הרישיון כאמור".

⁹ ס"ח התשי"ח, עמ' 86; התשע"ח, עמ' 438;

תחילה

.26 תחילתו של חוק זה, שנה מיום פרסומו (להלן – יום התחילה).

הוראות מעבר

.27 (א) בסעיף זה –

”המפקח”, ו- ”נותן שירותים פיננסיים” – כהגדרתם בחוק העיקרי;

”שירותי תשלום” - כהגדרתם בסעיף 25 כנו לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 6 לחוק זה;

”עוסק ותיק” – מי שעסק ערב יום התחילה במתן שירותי תשלום.

(ב) על אף האמור בפרק ג'4 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 6 לחוק זה, עוסק ותיק שהגיש לפני יום התחילה בקשה לקבלת רישיון למתן שירותי תשלום, וקיבל מאת המפקח אישור על הגשת בקשה כאמור, רשאי להמשיך בעיסוקו אף שאין בידו רישיון כאמור, כל עוד לא ניתנה החלטת המפקח בבקשתו; על עוסק כאמור יחולו, בתקופה שמיום התחילה עד מועד מתן החלטת המפקח בבקשתו, ההוראות לפי החוק העיקרי החלות על נותן שירותים פיננסיים, כאילו היה בעל רישיון, והכול לפי העניין ובשינויים המחויבים.

(ג) מי שערב יום התחילה החזיק אמצעי שליטה בעוסק ותיק בשיעור הטעון היתר לבעל עניין לפי סעיף 26 לחוק העיקרי, והעוסק הוותיק קיבל רישיון לפי חוק זה או מתקיים בו האמור בסעיף קטן (ב), יראו את המחזיק כאמור כבעל היתר לפי סעיף 26 לחוק העיקרי; אין בהוראות סעיף קטן זה –

(1) כדי לגרוע מסמכות המפקח לבטל היתר לפי סעיף 28 לחוק העיקרי, ולדרוש, לשם הפעלת הסמכות כאמור, כל מסמך הדרוש לו לשם בדיקת התקיימות התנאים לביטול ההיתר;

(2) כדי לפטור את המחזיק כאמור מחובת קבלת היתר מאת המפקח לפי סעיף 26 לחוק העיקרי, אם לאחר יום התחילה ירכוש אמצעי שליטה נוספים בבעל רישיון למתן שירותי תשלום, שלאחריה יחזיק אמצעי שליטה בשיעור הטעון היתר כאמור.

(ד) מי שכיהן ערב יום התחילה כנושא משרה בעוסק ותיק, רשאי להמשיך ולכהן כנושא משרה באותו עוסק ותיק אם העוסק קיבל רישיון לפי חוק זה או מתקיים בו האמור בסעיף קטן (ב); אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכות המפקח להורות על הפסקת כהונה של נושא משרה לפי סעיף 32 לחוק העיקרי, ולדרוש, לשם הפעלת הסמכות כאמור, כל מסמך הדרוש לו לשם בדיקת התקיימות התנאים להורות על הפסקת הכהונה.

.28 בתקופה שמיום התחילה ועד תום שנתיים מיום התחילה -

הוראת שעה

(1) בסעיף 13, סעיף 38 המוצע לחוק העיקרי, ייקרא כך :

”ייחוד עיסוק 38. (א) בעל רישיון למתן שירותי תשלום לא יעסוק בעיסוק שאינו שירות תשלום, ולא ישלוח בתאגיד העוסק בעיסוק שאינו שירות תשלום, או יחזיק מעל 10% באמצעי שליטה של תאגיד כאמור, אלא באישור מאת המפקח ובהתאם לתנאי האישור.

(ב) בבואו לשקול האם לאשר עיסוק כאמור בסעיף קטן (א), ישקול המפקח, בין היתר, אם יש בעיסוק משום ניגוד עניינים לפעילותו של בעל הרישיון למתן שירותי תשלום, פגיעה בענייני הלקוחות, וכן אם העיסוק אינו מסכן את פעילות מערך התשלומים או את המערכת הפיננסית.”;

(2) בסעיף 23, סעיף 36א2 המוצע לחוק הבנקאות (רישוי), ייקרא

כך :

”תחומי פעולה של 36א (א) סולק לא יעסוק בעיסוק שאינו סליקה של סולק ושליטה 2. עסקאות תשלום או מתן שירותי תשלום ולא ישלוח בתאגיד העוסק בעיסוק שאינו סליקה או החזקת אמצעי שליטה בידי סולק מתן שירותי תשלום כאמור, או יחזיק מעל 10% באמצעי שליטה של תאגיד כאמור, אלא באישור מאת הנגיד ובהתאם לתנאי האישור

(ב) בבואו לשקול האם לאשר עיסוק כאמור בסעיף קטן (א), ישקול הנגיד, בין היתר, אם יש בעיסוק משום ניגוד עניינים לפעילותו של הסולק, פגיעה בענייני הלקוחות וכן אם העיסוק אינו מסכן את פעילות מערך התשלומים או את המערכת הפיננסית.

(ג) סולק רשאי לשלוט או להחזיק אמצעי שליטה בתאגיד שעוסק בעיסוקים שאינם מותרים לסולק כאמור בסעיף קטן (א), ובלבד שהמפקח קבע בהוראות כי עיסוק זה הוא מסוג העיסוקים אשר מותר לתאגיד אשר נשלט על ידי סולק לעסוק בהם, ורשאי המפקח לעניין זה לקבוע הוראות שונות לסוגי סולקים שונים בהתאם לפעילותם ונתקבל לכך אישור מאת המפקח מראש ובכתב."

דברי הסבר

כללי ביום 3 ביוני 2015 הוקמה הוועדה להגברת התחרותיות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים (להלן - **הוועדה**), שהתבקשה להמליץ בפני שר האוצר ונגידת בנק ישראל על הגברת התחרותיות והפחתת הריכוזיות בתחום השירותים הבנקאיים והפיננסיים. הוועדה הגישה את מסקנותיה והמלצותיה ביום 1 בספטמבר 2016.

הוועדה התמקדה בצורך בשינויים מבניים בתחומי השירותים הבנקאיים והשירותים הפיננסיים. לדעת הוועדה, הגברת התחרותיות בתחומים הנזכרים נסמכת על גישת "האיום התחרותי" הרואה באיום מצד גופים חוץ בנקאיים מפוקחים גורם מגביר תחרות מהותי. בכל הנוגע לתחום שירותי התשלום, הוועדה המליצה כי הסדרת פעילותם של גופים חוץ בנקאיים העוסקים במתן שירותי תשלום תתבסס על אסדרה בינלאומית בהלימה לדרישות הדירקטיבה האירופאית השניה בדבר שירותי תשלום (PSD2) תוך התאמתה לשוק המקומי. מטרת האסדרה היא לקבוע דרישות אחידות לגופים העוסקים במתן שירותי תשלום, לעודד את התחרות בתחום שירותי התשלום בישראל ולאפשר כניסתם של שחקנים חדשים לשוק. בנוסף, המליצה הוועדה כי הפיקוח והאסדרה בנוגע לנותני שירותי תשלום חוץ בנקאיים יכללו כחלק מהוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 (להלן - **החוק** או **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים**)

כחלק מפעילותה של הוועדה ובהתאם להמלצותיה, הוקמה בחודש מרץ 2016 ועדת משנה, בהשתתפות נציגי בנק ישראל, משרד המשפטים, משרד האוצר, רשות שוק ההון ביטוח וחסכון ורשות ההגבלים העסקיים. מטרת ועדת המשנה היתה לגבש אסדרה רוחבית ואחידה של כלל שירותי התשלום (הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של אמצעי תשלום וניהול חשבונות תשלום), באופן שיתאים להתפתחות הטכנולוגית בתחום שירותי התשלום, יעניק הגנה צרכנית מלאה ורחבה ויאפשר תחרות בין נותני שירותי התשלום השונים. אסדרה זו נועדה בין היתר להבטיח הגינות ולהגביר את אמון הציבור באותם אמצעי תשלום מתקדמים, ובכך להרחיב את השימוש בהם.

בנוסף, בשנים האחרונות ננקטו מספר צעדים שתכליתם אסדרה ופיקוח על נותני שירותים פיננסיים שונים שעד כה לא חלה כל אסדרה בעניינם, או שהאסדרה והפיקוח עליהם היו חסרים. ביום 18 ביולי 2016 התקבל בכנסת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים. מטרת החוק היא לפתח את ענף השירותים הפיננסיים כענף יעיל, לגיטימי ומפותח, ליצור חלופה הולמת לשירותים הפיננסיים המוסדיים וכן למנוע את השימוש בענף למטרות, שאינן כשרות.

האסדרה במסגרת חקיקה זו חולקה למספר מקטעים. בכל אחד מהמקטעים האמורים מוסדר תחום שירותים פיננסיים שונה. **במקטע הראשון** הוסדר תחום מתן שירות בנק פיננסי וכן הוסדר תחום מתן האשראי החוץ בנקאי. **במקטע השני** הוסדרה פעילותם של בעלי רישיונות למתן שירותי פיקדונות ואשראי. המדובר באגודות שיתופיות המבקשות לתת שירותים פיננסיים בסיסיים ('בנקאות זעירה') לחברי האגודה או לקרוביהם, לרבות מתן אשראי, ניהול פיקדונות וניהול תשלומים. כמו כן הוסדרה במקטע זה יכולתם של בעלי רישיונות למתן אשראי ולמתן שירותי פיקדון ואשראי להנפיק כרטיס אשראי כך שיוכלו להעניק אשראי גם באמצעותו. **במקטע השלישי** הוסדר תחום התיווך המקוון באשראי, הנעשה באמצעות פלטפורמות אינטרנטיות לתיווך באשראי (P2P). פלטפורמות אלו מקשרות

בין לווים למלווים באמצעות רשת האינטרנט. תחום נוסף הקיים בתחום הבנקאות הזעירה ומצוי בהליכי אסדרה בימים אלו, הוא תחום מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית.

התזכיר המופץ בזה מבקש לעגן בחקיקה מקטע נוסף, המסדיר את כלל פעילות מתן שירותי התשלום. שירותים אלה כוללים ניהול חשבון תשלום המאפשר העברת תשלומים בעד מוצרים ושירותים; הנפקה של אמצעי תשלום; סליקה של עסקאות תשלום וכן מתן שירותי כספומט. יצוין כי מדובר באסדרה של הפעילות המסורתית בתחום התשלומים האלקטרוניים שכלולים ב-PSD2 והיא צפויה לעודד את התחרות בכך שתאפשר לגורמים חוץ בנקאיים להיכנס ולהתפתח לצד השחקנים הבנקאיים הקיימים בשוק, והכל לצד שמירה על עניינם של הצרכנים.

לסעיף 1 מוצע להוסיף הגדרות של מונחים המשמשים בתזכיר וכן לתקן הגדרות של מונחים קיימים בחוק כדי להתאימם לשינוי המוצע.

להגדרה "רישיון למתן שירותי תשלום" – מוצע לקבוע סוג חדש של רישיון המוסדר במסגרת החוק, למתן שירותי תשלום, כמוגדר בסעיף 25כז המוצע.

להגדרה "רישיון למתן שירותים פיננסיים" – בהגדרה זו מפורטים כל סוגי הרישיונות הניתנים במסגרת החוק. מוצע להוסיף להגדרה זו רישיון למתן שירותי תשלום שאותו יהיה המפקח מוסמך לתת.

להגדרה "שירות פיננסי" – מוצע לתקן את הגדרת שירות פיננסי בחוק כך שתכלול גם מתן שירותי תשלום כהגדרתו בסעיף 25כז המוצע, כך שיחולו על בעל הרישיון למתן שירותי תשלום כל החובות המוטלות בחוק על בעלי רישיונות למתן שירותים פיננסיים.

לסעיף 2 סעיף 5א לחוק קובע כי המפקח ינהל מרשמים של נותני שירותים פיננסיים. מוצע להוסיף לסעיף את מרשם בעלי הרישיונות למתן שירותי תשלום, וכן להתאים את ההפניה הקבועה בסעיף קטן (ב)2, שבו, כך שהמפקח ינהל מרשם אף לבעלי רישיונות אלה שרישיונם הותלה, בדומה לכל בעלי הרישיונות למתן שירותים פיננסיים.

לסעיף 3 מכיוון שעיסוק במתן שירותי תשלום כולל גם תחומי עיסוק המשיקים לתחומי עיסוק שבגינם לפי הוראות החוק יש צורך ברישיון למתן אשראי או ברישיון למתן שירות בנקס פיננסי, מוצע לתקן את ההגדרות שבסעיף 11א לחוק, כך שלא תהיה חפיפה בין תחומי העיסוק השונים.

לסעיף 4 סעיף 13(א) לחוק קובע פטור מחובת הרישוי לפי פרק ג' לחוק ומציין את הגופים הפטורים מחובה כאמור. בהתאם לאסדרה המוצעת של רישיון למתן שירותי תשלום, מוצע לפטור מחובת רישוי באשראי מי שעוסק במתן אשראי שניתן אגב מתן שירותי תשלום בהתאם לכללים שקבע השר, ובלבד שיש בידו רישיון למתן שירותי תשלום.

לסעיף 5 מוצע להוסיף עילה לביטול רישיון של נותן שירותים פיננסיים, והיא כאשר בעל הרישיון מבקש את ביטול רישיונו. הגם שמדובר בהוראה ברורה מאליה, מוצע לעגנה בחוק למען הסר ספק.

לסעיף 6 מוצע לבטל את פרק ג'2 לחוק שעניינו "רישיון הנפקה". מכיוון שהנפקת כרטיסי חיוב הינה חלק בלתי נפרד ממתן שירותי תשלום שאסדרתם מוצעת במסגרת תזכיר זה, מוצע לבטל את פרק ההנפקה ולכלול את ההוראות הרלבנטיות במסגרת אסדרת שירותי תשלום.

לסעיף 7 מוצע להוסיף את פרק ג'4 לחוק שכותרתו "רישיון למתן שירותי תשלום". בפרק זה מוצע להסדיר את דרך הגשת בקשת הרישיון של מי שמבקש לעסוק במתן שירותי תשלום, את התנאים שייקח המפקח בחשבון בבואו לתת רישיון כאמור, וכן את התנאים בהם רשאי המפקח לבטל או להתלות רישיון

כאמור.

לסעיף 25כז המוצע מוצע להוסיף הגדרות של מונחים חדשים הרלוונטיים לעניין בעלי רישיון למתן שירותי תשלום, וזאת במסגרת ההתאמה לתיקון המוצע. יצוין כי במקביל לתזכיר זה, מקדמת הממשלה את הצעת חוק שירותי תשלום, התשע"ח-2018 שעניינה קביעת חובות צרכניות על כל מי שעיסוקו במתן שירותי תשלום, לרבות בעלי רישיונות לפי חוק זה. לפיכך, יכול שבהמשך יותאמו חלק מההגדרות המוצעות בסעיף זה, להגדרות המקבילות בהצעת החוק האמורה.

לסעיף 25כז המוצע

לסעיף קטן (א) מוצע לקבוע כי עיסוק במתן שירותי תשלום יתאפשר רק למי שמחזיק ברישיון למתן שירותי תשלום שניתן לפי פרק ג'4 המוצע, ובהתאם לתנאים שייקבעו בו.

לסעיפים קטנים (ב) עד (ד) מכיוון שבעיסוקים אלה ניתן למצוא עסקים קטנים לצד עסקים גדולים, נקבעו בסעיף ההגדרות לפרק ג'4 המוצע, שני מדרגים של רישיונות – רישיון בסיסי – לעסקים הפועלים בהיקף קטן יחסית, ורישיון מורחב לעסקים הפועלים בהיקף משמעותי שעולה על 100 מיליון ש"ח, יובהר בהקשר זה כי הממשלה בוחנת את העלאת הסך האמור. כמו כן, מוצע לאפשר לתאגיד חוץ שנרשם בישראל ושקיבל רישיון למתן שירותי תשלום ממפקח זר, לעסוק במתן שירותי תשלום בכפוף לקבלת רישיון חוץ מאת המפקח (בסיסי או מורחב, לפי העניין).

כדי שלא לעכב שלא צורך את התפתחותו העסקית של בעל רישיון למתן שירותי תשלום שרוצה להרחיב את עסקיו ולקבל רישיון מורחב, מוצע לקבוע כי בעל רישיון בסיסי יהיה רשאי לעסוק במתן שירותי תשלום בהיקף פעילות נרחב גם בלא רישיון מורחב, אם הגיש בקשה לרישיון מורחב בתוך 30 ימים מהמועד שבו החל לתת שירותים בהיקף נרחב, וזאת כל עוד לא התקבלה החלטה בבקשתו וכל עוד היקף הפעילות שבה הוא עוסק אינו עולה על פי שניים מהיקף הפעילות הנרחב המזערי הנדרש לקבלת רישיון מורחב. (הוראה דומה קבועה בסעיפים 12(ג) ו-25ב(ג) לחוק). כמו כן מוצע לקבוע הוראה דומה לעניין בעל רישיון חוץ בסיסי שרוצה להרחיב את עסקיו ולקבל רישיון חוץ מורחב.

לסעיף 25כח המוצע מוצע לקבוע כי חובת הרישוי לפי פרק ג'4 וכן כל החובות החלות על בעל רישיון לפי הפרק האמור, לא יחולו על גופים הפטורים לפי החוק מחובת רישיון אשראי או רישיון למתן שירותי בנקס פיננסי, וכן ממי שעיסוקו במתן שירותי תשלום בעלי מאפיינים ספציפיים ומגודרים, שאין מקום להטיל עליו חובת רישוי. יצוין כי גם הצעה זו מבוססת על הוראות הדירקטיבה האירופית לעניין שירותי תשלום (PSD2).

לסעיף 25כט המוצע מוצע להבהיר מהם סוגי הרישיונות למתן שירותי תשלום לפי פרק ג'4. כאמור לעיל, סוגי הרישיונות הם רישיון בסיסי, רישיון מורחב ויכול שיהיו רישיון רגיל או רישיון חוץ.

לסעיף 25ל המוצע

לסעיף קטן (א) מוצע לקבוע את התנאים שבהתקיימם רשאי המפקח לתת למבקש רישיון בסיסי. יצוין, כי תנאים אלה קיימים כיום מכוח החוק גם ביחס לקבלת רישיונות למתן אשראי, למתן שירותי בנקס פיננסי, למתן שירותי פיקדון ואשראי ולהפעלת מערכת לתיווך באשראי, ומטרתם להבטיח כי מי שעוסק במתן שירותים פיננסיים, הינו גורם נורמטיבי אשר אינו מעורב או היה מעורב בפעילות פלילית חמורה, שאינה מתיישבת עם פעילות של מתן שירותים כאמור.

מוצע לקבוע שעל מבקש הרישיון להיות תאגיד, שהתאגד ונרשם בישראל, בית המשפט לא מינה לו

כונס נכסים ולא ציווה על פירוקו ולפחות אחד מנושאי המשרה בו הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל. כן מוצע לקבוע כתנאי לרישיון, עמידה בדרישות הון עצמי מזערי לעניין מבקש רישיון בסיסי. בנוסף, מוצע לקבוע דרישה שלפיה מבקש הרישיון, ואם הוא יחיד – גם בעל השפעה בו, לא הורשע בעבירה, בארץ או מחוצה לה, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק במתן שירותי תשלום, ולא תלוי ועומד נגדו כתב אישום בעבירה כאמור, וכן לא מתקיימות לדעת המפקח נסיבות אחרות המטילות דופי ביושרו וביושרתו של מבקש הרישיון או בעל השפעה כאמור. לעניין עבירות כאמור, מוצע להפנות לרשימת העבירות המנויות בסעיף 15(א)(3)(א) לחוק ולהחילן לעניין רישיון למתן שירותי תשלום. ברירת המחדל לגבי עבירות אלה היא שהן חמורות דיין באופן המצדיק סירוב למתן רישיון, אלא אם כן מצא המפקח כי מתקיימים טעמים מיוחדים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה ומידת חומרתה, שבשלהם אין מניעה לעסוק במתן שירותי תשלום. הטעם לכך הוא שמדובר בעבירות הנמצאות בליבת העיסוק של תחום שירותי התשלום, ועל כן הליכים פליליים בעבירות אלו מצדיקים את היפוך ברירת המחדל.

כמו כן נקבעו הוראות דומות לגבי בעל שליטה או בעל עניין בבעל הרישיון – והדרישה לגביו לפי הסעיף המוצע היא כי מתקיימים בבעל השליטה ובבעל עניין במבקש הרישיון התנאים לקבלת היתרי שליטה והחזקת אמצעי שליטה לפי פרק ד' לחוק (הכוללים גם את התנאי של יושר ויושרה ובכלל זה היעדר הרשעה).

תנאי נוסף הנדרש לצורך קבלת רישיון הוא עמידת נושאי המשרה במבקש הרישיון בתנאים שנקבעו בפרק ה' לעניין מינוי וכהונה של נושאי משרה.

לסעיף קטן (ב) מכיוון שעיסוק במתן שירותי תשלום, כולל בין היתר גישה לחשבונות תשלום של לקוחות וכן גישה למערכות תשלומים, מוצע לקבוע כי כתנאי למתן רישיון יהיה על המפקח לשקול בין היתר האם התכנית העסקית של מבקש הרישיון מאפשרת עיסוק במתן שירותי תשלום, וכן האם קיימים אצלו מנגנונים נאותים להתמודדות, בין היתר, עם סיכוני הלבנת הון, ניהול סיכונים ואבטחת מידע.

לסעיף קטן (ג) בדומה לקבוע לעניין רישיון למתן אשראי ולמתן שירות בנכס פיננסי, וכן לעניין רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי ורישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי, מוצע לאפשר למפקח שלא לתת רישיון למבקש רישיון לפי פרק זה, גם אם מתקיימים בו התנאים לקבלת רישיון שצוינו לעיל, אם מצא כי בשל טעמים שבטובת הציבור, מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק במתן שירותי תשלום. יובהר כי שיקול זה מוגבל וכפוף לטעמים המנויים בסעיף ולשיקולי סבירות.

לסעיף 25 לא המוצע מוצע לקבוע תנאים שבהתקיימם רשאי המפקח לתת למבקש רישיון מורחב ושיקולים נוספים שאותם המפקח צריך לשקול לעניין זה. תנאים ושיקולים אלה באים להוסיף על התנאים והשיקולים הדרושים לקבלת רישיון בסיסי לפי סעיף 25 המוצע, החלים גם על המבקש רישיון מורחב, שכן מטבע הדברים עיסוק בהיקף פעילות נרחב טומן בחובו סיכונים רחבים יותר או בעלי משקל גדול יותר שאיתם יש להתמודד.

לסעיף 25 לב המוצע מוצע לקבוע תנאים שבהתקיימם רשאי המפקח לתת למבקש רישיון חוץ. תנאים אלה דומים לתנאים הנדרשים לשם קבלת בסיסי או רישיון מורחב, למעט התנאי בדבר חובת התאגדות בישראל, שכן בעל רישיון חוץ יכול גם הוא לעסוק במתן שירותי תשלום בהיקף פעילות בסיסי או בהיקף פעילות נרחב. לפיכך מוצע לקבוע כי על בעל רישיון חוץ יחולו כל ההוראות החלות על בעל

רישיון לפי חוק זה, לפי העניין ובשינויים המחויבים, לרבות לעניין סמכותו של המפקח מכוח סעיף 38 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים, לדרוש כי חלק מההון העצמי של בעל רישיון החוץ יוחזק כנכסים בישראל, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת. כמו כן, מוצע לקבוע כי בבואו להחליט בבקשה למתן רישיון חוץ, רשאי המפקח להסתמך על הרישיון שניתן לתאגיד החוץ לפי הדין הזר.

לסעיף 25לג המוצע מוצע לקבוע כי בקשה לקבלת רישיון למתן שירותי תשלום תוגש בדומה להגשת בקשה לקבלת רישיון למתן אשראי או למתן שירות בנכס פיננסי, לפי התנאים הקבועים בסעיף 17 לחוק, בשינויים המחויבים.

לסעיף 25לד המוצע מוצע לקבוע כי הוראות החוק לעניין מתן רישיון (סעיף 18), פירוט סוגי השירותים הפיננסיים ברישיון (סעיף 19), תקופת הרישיון (סעיף 20), הודעה על מתן הרישיון והצגתו לציבור (סעיף 21), דיווח למפקח על שינויים (סעיף 22) ופיקוח על מי שרישיונו בוטל (סעיף 24) כפי שאלה נקבעו לעניין רישיון למתן אשראי או למתן שירות בנכס פיננסי, יחולו בשינויים המחויבים גם לעניין רישיון למתן שירותי תשלום.

לסעיף 25לה המוצע מוצע לקבוע כי בדומה לסמכותו של המפקח לבטל או להתלות רישיון למתן אשראי או למתן שירות בנכס פיננסי, הקבועה בסעיף 23 לחוק, יהא רשאי המפקח לבטל או להתלות רישיון למתן שירותי תשלום. כמו כן מוצע לקבוע כי המפקח רשאי לבטל רישיון או להתלותו אם פעילותו של בעל הרישיון עלולה לפגוע ביציבות מערכות תשלומים או באמינותה.

לסעיף 8 מוצע לתקן את סעיף 26(ג) לחוק כך שהאמור בו לעניין מתן היתר שליטה בנותן שירותים פיננסיים שהוא בעל רישיון מורחב, יחול גם על בעל רישיון למתן שירותי תשלום לרבות בעל רישיון חוץ.

לסעיפים 9 ו-10 בעל רישיון למתן שירותי תשלום, עוסק בין היתר במתן התחייבות ללקוח או למוטב לעניין ביצוע תשלום לרבות תשלומים עתידיים. משכך, יש צורך בהבטחת פעילות זו אשר חשופה לסיכונים ובשמירה על יציבותו של בעל רישיון כאמור. לפיכך מוצע לקבוע כי ההון העצמי של בעל רישיון למתן שירותי תשלום ייקבע בהתאם להיקף הפעילות שלו ולא יפחת מהסכום הקבוע בתוספת הראשונה, או בהתאם לתחשיב שבסעיף 37א המוצע, אשר מבוסס על הוראות ה-PSD.

לסעיף 12 מוצע לבטל את סימן ג' לפרק ו' בחוק העוסק בבעל רישיון הנפקה שאת האסדרה בגינו מוצע לבטל במסגרת תזכיר חוק זה. זאת בשל כך שפעילות ההנפקה היא חלק מהפעילויות המחייבות בקבלת רישיון למתן שירותי תשלום.

לסעיף 13 מוצע להוסיף לפרק ו' לחוק העוסק בהגבלות על פעילותם של נותני שירותים פיננסיים, את סימן ד' ובו הגבלות מיוחדות על בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי, כפי שיפורט להלן.

לסעיף 38ח המוצע מוצע להוסיף הגדרות הרלבנטיות לעניין פרק זה.

לסעיף 38ט המוצע

לסעיף קטן (א) במטרה להבטיח ניהול תקין ושמירה על כספי לקוחותיו של בעל רישיון למתן שירותי תשלום, תוך הפרדת כספים אלה מכספי בעל הרישיון עצמו, מוצע לקבוע חובה על בעל רישיון לנהל את כספי לקוחותיו, בחשבון נאמנות.

כמו כן, מוצע להגביל את הגופים שאצלם יכול בעל הרישיון לפתוח ולנהל חשבון נאמנות כאמור, לאלה: תאגיד בנקאי, בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, החברה כהגדרתה בחוק הדואר, התשמ"ו-1986, בנותנה את השירותים הכספיים כהגדרתם באותו חוק מטעם חברת הבת, כמשמעותה

בסעיף 88א לחוק האמור (בנק הדואר), וכן גוף אחר שיקבע שר האוצר בהסכמת שר המשפטים ובלבד שהוא מפוקח על פי דין, לרבות לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.

לסעיף קטן (ב) ו-(ג) מוצע לקבוע כי בעל רישיון למתן שירותי תשלום יהיה רשאי לגבות את העמלות בעד השירות שהוא נותן, מהכספים המנוהלים בחשבון הנאמנות. יצוין, כי עמלות כאמור כוללות כל תמורה המגיעה לבעל הרישיון בעד השירותים שנותן בעל הרישיון ללקוחותיו. כמו כן מוצע להבהיר כי בדומה לניהול חשבון נאמנות על ידי מפעיל מערכת לתיווך באשראי, גם כאן הכספים המופקדים בחשבון הנאמנות לא ייחשבו כעיסוק בקבלת פיקדונות.

לסעיף קטן (ד) במטרה להבטיח את הניהול התקין והשמירה על כספי הלקוחות, מוצע לקבוע כי המפקח יהיה רשאי לתת הוראות לבעל רישיון למתן שירותי תשלום לעניין ניהול חשבון הנאמנות.

לסעיף 38 המוצע

מוצע כברירת מחדל לאסור על בעל רישיון למתן שירותי תשלום לעסוק בעיסוק שאינו שירות תשלום, או לשלוט בתאגיד העוסק בעיסוק שאינו שירות תשלום, או להחזיק מעל 10% באמצעי שליטה של תאגיד כאמור, אלא אם כן הודיע למפקח על כוונתו והמפקח לא הודיע על התנגדותו בתוך תשעים ימים מיום מסירת ההודעה. זאת מכיוון שעיסוק בעיסוק נוסף מלבד מתן שירותי תשלום עלול להקים חשש לניגוד עניינים או ליצירת סיכון לפעילות מערך התשלומים. כמו כן מוצע להסמיך את המפקח להורות לבעל הרישיון על הפרדת פעילויות שאינן קשורות לפעילות שירותי התשלום שברישינו לתאגידים נפרדים. לעניין זה ראו גם דברי ההסבר להוראת השעה שבסעיף 28.

לסעיף 38א המוצע

למען הגברת השקיפות בפני הלקוח, מוצע לקבוע כי בעל רישיון למתן שירותי תשלום יציג בפני הלקוח את סך כל העלויות שאותן הוא צפוי לשאת בקשר עם קבלת השירות. כן מוצע להסמיך את המפקח לקבוע את אופן הצגת העלויות וכן לתת הוראות לעניין סוגי עמלות, שיעורן והיקפן.

לסעיף 38ב המוצע

על מנת לעודד את התחרות בתחום ההנפקה, וכן על מנת למנוע מצבים בהם גופים גדולים מסרבים להתקשר עם גופים קטנים מטעמים שאינם סבירים, מוצע לקבוע כי סולק בעל היקף פעילות רחב כהגדרתו בסעיף, לא יסרב מטעמים שאינם סבירים להתקשר עם מנפיק לעניין סליקת כרטיסי חיוב המונפקים בידי אותו מנפיק. יצוין כי הוראה דומה קיימת לעניין בעל רישיון סליקה לפי חוק הבנקאות (רישוי).

לסעיף 38ג המוצע

על מנת לעודד את התחרות בתחום הסליקה וכן על מנת למנוע מצבים בהם סולקים המחוברים ישירות למערכות תשלומים מסרבים להתקשר ולתת שירות לסולקים שאינם מחוברים למערכות האמורות, מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע כללים להסדרת מעמדו ופעולתו של סולק מתארח, ובכלל זה את תנאי האירוח. כמו כן מוצע לקבוע כי אם לא הגיעו הצדדים להסכמה ביניהם לגבי מחיר האירוח, יהיה רשאי המפקח לתת הוראות בדבר המחיר כאמור. יצוין כי הוראה דומה קיימת לעניין בעל רישיון סליקה לפי חוק הבנקאות (רישוי).

לסעיף 38 יד המוצע

בדומה להוראה הקבועה בסעיף 38יב המוצע לעניין סולק בעל היקף פעילות נרחב, מוצע לקבוע

הוראה דומה למנפיק בעל היקף פעילות נרחב כהגדרתו המוצעת. יצוין כי הוראה דומה קיימת בחוק הבנקאות (רישוי).

לסעיפים 14 ו-15 מוצע לקבוע כי גם לעניין בעל רישיון למתן שירותי תשלום, תהיה למפקח הסמכות למנות מנהל מורשה, וזאת בנסיבות שבהן קיים חשש ליכולתו של בעל הרישיון לקיים את התחייבויותיו. צורך זה נובע מהרגישות הקיימת בפעילותו של נותן שירותי תשלום בעיקר בכל הקשור בהבטחת תשלום עבור לקוחותיו.

לסעיף 16 במסגרת הסמכויות המינהליות הנתונות למפקח, וכדי לאפשר אכיפה יעילה ומהירה, מוצע להעניק למפקח סמכות להטיל עיצום כספי על בעל רישיון למתן שירותי תשלום, על מחזיק אמצעי שליטה בו או על נושא משרה בו, וכן על מי שפועל בלא היתר או רישיון לפי החוק, בשל הפרה של הוראה מההוראות המנויות בסעיף 72 לחוק, שהוא מחויב לפעול על פיה.

מוצע לתקן את סעיף 71 לחוק כך שלעניין הטלת עיצומים על בעל רישיון למתן שירותי תשלום, "הסכום הבסיסי" המשמש כבסיס להטלת עיצום יעמוד על 50,000 שקלים חדשים לבעל רישיון בסיסי למתן שירותי תשלום. לגבי בעל רישיון מורחב למתן שירותי תשלום, יעמוד הסכום הבסיסי על 200,000 שקלים חדשים.

עוד מוצע להתאים את הגדרת "נותן שירותים פיננסיים", המחילה את הוראות הפרק גם על נותן שירותים פיננסיים שרישיונו בוטל, כך שתחול גם על בעל רישיון למתן שירותי תשלום שרישיונו בוטל.

לסעיף 17 מוצע לתקן את סעיף 72 לחוק שעניינו פירוט הפרות של הוראות החלות על נותני שירותים פיננסיים שבשלהן ניתן להטיל על נותן השירותים הפיננסיים עיצום כספי. מוצע לתקן את הסעיף האמור כך שיתווספו הפרות הן במדרג החומרה הנמוך (סעיף 72(ב)) והן במדרג החומרה הגבוה (סעיף 72(ג)) הרלוונטיות לפעילות של בעל רישיון למתן שירותי תשלום, בהתאם להוראות המוצעות החלות עליו.

יובהר כי שאר המנגנונים המנויים בפרק י"ב לחוק לעניין עיצומים כספיים, וההוראות המפורטות המסדירות את הפרוצדורה של ההליך המינהלי שבמסגרתו מתקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי, יחולו גם על בעל רישיון למתן שירותי תשלום.

לסעיף 18 סעיף 94 מפרט את הוראות החוק שהפרתן עולה כדי עבירה פלילית וקובע את העונש שבצד עבירות אלה. מוצע להתאים סעיף זה ולקבוע בו עבירות פליליות בשל הפרות של הוראות הנוגעות למי שעסק במתן שירותי תשלום בלא רישיון מתאים - רישיון בסיסי, רישיון מורחב או רישיון חוץ - למתן שירותי תשלום. כמו כן, לאור הכללתו של בעל רישיון למתן שירותי תשלום בהגדרת "נותן שירותים פיננסיים", הרי שיחולו בעניינו הוראות העונשין החלות על מי ששלט או החזיק אמצעי שליטה בבעל רישיון כאמור בלא היתר מתאים, או מי שהעביר אמצעי שליטה בבעל הרישיון לגורם שאינו בעל היתר כאמור, בידיעה שאותו גורם אינו מחזיק בידו היתר.

לסעיף 19 הגשת בקשה לתיקון רישיון עלולה להתפרש כיום כהגשת בקשה חדשה, ועל כן ניתן על פניו לגבות בגינה אגרה בשל הגשת בקשה חדשה. לפיכך מוצע לחדד ולבצע הבחנה בין אגרה על הגשת בקשת רישיון או היתר לבין הגשת בקשה לתיקון רישיון או היתר. יצוין כי הבחנה שכזו קיימת לעניין אגרות שחלו על נותני שירותי מטבע מכוח חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, וזו הפרקטיקה הנהוגה גם היום.

לסעיף 23 מוצע לתקן את חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, כך שהוראות פרק ד' העוסקות בסליקת עסקאות כרטיסי חיוב, יותאמו להוראות המוצעות במסגרת תזכיר זה, ובין היתר לכך שעל מי שעיסוקו במתן שירותי תשלום לרבות שירותי סליקה, לא יחולו ההוראות לעניין סולק לפי חוק הבנקאות (רישוי), אלא אם כן הוא נדרש לקבל רישיון סולק לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי) על פי התיקון המוצע.

לסעיף 24 מוצע לתקן את חוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008, כך שיתאפשר לבעלי רישיון למתן שירותי תשלום להשתתף כמשתתפים ישירים או עקיפים במערכות תשלומים מבוקרות, לשם קידום התחרות בשוק מתן שירותי התשלום.

עוד מוצע לקבוע, כי מפעיל מערכת מבוקרת יהיה אחראי לגבש כללים לדרישות חיבור הוגנות שיאפשרו השתתפות של בעלי רישיון למתן שירותי תשלום במערכת תשלומים, אפשרות שנכון למועד זה אינה קיימת. כן מוצע לקבוע כי דרישות החיבור כאמור לא יטילו הגבלות שאינן נחוצות לשם השתתפותם של נותני שירותי תשלום במערכת התשלומים, וכי דרישות אלו לא יפלו בין המשתתפים לבין המבקשים להשתתף במערכת.

כדי לאפשר השתתפות הוגנת לנותני שירותי תשלום מוצע לקבוע כי מפעיל מערכת מבוקרת לא יוכל לסרב לאפשר חיבור של נותן שירותי תשלום למערכת מטעמים בלתי סבירים.

לסעיף 26 מוצע לקבוע כי יום התחילה לעניין רישיון למתן שירותי תשלום יחול שנה מיום הפרסום, זאת כדי לאפשר הן למפקח והן לנותני שירותי תשלום הפועלים בשוק כיום, להיערך להוראות תזכיר החוק.

לסעיף 27 מוצע להחיל את הוראות המעבר הקבועות בסעיף 115 לחוק על מבקש רישיון שירותי תשלום, על מחזיק אמצעי שליטה בו ועל נושא משרה בו.

לפיכך, מי שעסק ערב יום התחילה במתן שירותי תשלום והגיש לפני יום התחילה, בקשה לקבלת רישיון למתן שירותי תשלום וקיבל מאת המפקח אישור על הגשת בקשה כאמור, יראו אותו כ"עוסק ותיק" כהגדרתו בסעיף האמור והוא יהא רשאי להמשיך בעיסוקו אף שאין בידו רישיון כאמור, כל עוד לא ניתנה החלטת המפקח בבקשתו. הוראות החוק החלות על בעל רישיון למתן שירותי תשלום, יחולו על עוסק כאמור, כאילו היה בעל רישיון.

כמו כן יובהר, כי מי שערב יום התחילה החזיק באמצעי שליטה בעוסק ותיק כאמור בשיעור הטעון היתר לפי הוראות סעיף 26 לחוק, יראו אותו כמחזיק בהיתר והכל בכפוף להוראות הסעיף. בנוסף, מי שערב יום התחילה כיהן כנושא משרה בעוסק ותיק, יוכל להמשיך ולכהן בעוסק (ובלבד שאותו עוסק קיבל רישיון לפי חוק זה), והכל בכפוף להוראות הסעיף.

לסעיף 28 מוצע לקבוע הוראת שעה לפיה, בשנתיים הראשונות מיום תחילתו של החוק, לא יוכלו בעלי רישיון למתן שירותי תשלום, לעסוק בעיסוק שאינו שירות תשלום, ולא לשלוט בתאגיד העוסק בעיסוק שאינו שירות תשלום, או להחזיק מעל 10% באמצעי שליטה של תאגיד כאמור, אלא באישור מאת המפקח ובהתאם לתנאי האישור. לאחר שנתיים מיום תחילת החוק, ישונה המנגנון למנגנון של אי-התנגדות הקבוע בסעיף 38 המוצע, לפיו יוכל בעל הרישיון לפעול כאמור, אם הודיע בעל הרישיון למפקח על כוונתו לעסוק בעיסוק כאמור, או לשלוט בתאגיד כאמור, או להחזיק באמצעי שליטה בתאגיד כאמור, והמפקח לא הודיע על התנגדותו בתוך תשעים ימים מיום מסירת ההודעה.

מכיוון שהצפי הוא שבשנתיים הראשונות יוגשו למפקח לא מעט בקשות רישוי, עולה החשש כי עקב העומס הרב לא יעלה בידו לתת מענה להודעה בזמן, ובכך יתאפשר לבעל רישיון לעסוק בעיסוקים שאינם שירותי תשלום ואשר עלולים להציב אותו במצבים של ניגוד עניינים, או להחזיק באמצעי שליטה של תאגיד העוסק בעיסוקים כאמור.

כמו כן מוצע לקבוע הוראה דומה לסולקים כמשמעותם בתיקון המוצע לחוק הבנקאות

(רישוי).